

Društvena naznanila in dopisi

Naznanilo.

Iz urada dr. sv. Lovrenca št. 63 Cleveland, O. se naznanja članstvu našega društva, da bo prihodnja mesečna sejta dne 11. septembra, to je v soboto ob 7. uri zvečer v navadnih prostorih. Apeliramo, da bi se te seje številno udeležili, posebno pa omi, ki že dalj časa na asesmentih dolgujejo.

S sobratim pozdravom,
Anton Kordan, tajnik.

VABILO NA SEJO

Društvo Marije Pomagaj, št. 78, Chicago, III.

Vse članice našega društva uljudno opozarjam na našo prihodnjo redno sejo, ki se vrši tretji četrtek v mesecu, to je dne 16. septembra, 1926, ob 2. uri popoldne, v slov. cerkveni dvorani. Slišali boste počelo delegatij o minuli konvenciji, zatorej se pričakuje polnoštene udeležbe.

Sosesterski pozdrav,
Julia Gottlieb, tajnica

Iz urada društva sv. Jožefa, št. 175, Summit, III.

S tem naznanjam žalostno vest, da se je naš predsednik sobr. Miroslav Vick dne 24. avgusta pri delu do smrti ponesrečil. Delal je pri Bedford Construction Co. v Argo, Ill. Ko je trgal z železnim drogom cementne plasti s stropa 16 čevljev visoko, mu je pri tem drog izpodnesel, da je rečevo padal v znak na glavo; tekmo ene ure je bil zdrav in mrtev. Pokojnik zapušča tukaj neutolažljivo soproga Rosie Vick in štiri neodrasle otroke v starosti od 2 do 7 let.

Podpisani tajnik gorinavedenega društva se v imenu žaljujočih pokojnikov sproge iskreno zahvaljuje vsem sobratom in sestram, ker so ji prisločili v njeni težavi in skrbni na pomoč. Hvala tudi vsem prijateljem in znancem za darovanje in za udeležbo pri pogrebu. Hvala našim sobratom in sestram, ker so prebeli celo noč pri pokojnikovi krsti.

Tem potom izrekam v imenu društva družini blagopokojnika iskreno sožalje. Naj mu bo lahka američka zemlja! Počivaj v miru!

Andrew Poljak, tajnik

Smrtna kosa.

South Chicago, Ill. — V sredo dne 25. avgusta ob 10. uri dop. je umrl v bolnišnici v De Kalb, Ill. sestra Marija Plesha, stara 37 let. Tukaj v So. Chicagu zapisuča moža in dve hčerkje, prva je stara 3 leta, druga pa 19 mesecov. Bila je članica dr. Presv. Srce Jezusovo št. 166 KSKJ. Pogreb se je vršil dne 27. avgusta dop. v cerkev Matere Božje v De Kalb, od tam pa na katol. pokopališče. Sprevoda se je udeležilo veliko oseb. Lahko ji bodi črna zemlja, naj počiva v miru. Žaljučemu soprogu Ilijiju Plesha, hčerkama Katrič in Ana ter ostalim sorodnikom izrekam globoko sožalje.

Frank Plesha, tajnik

CERVENI BAZAR V KANSAS CITY

Faran in cerveni odbor slovenske cerkve v Kansas City, Kans., priredi na cerkvenem vrtu velik bazar ali semenj, kojega čisti prebitek bo namenjen za strožke gradbe nove cerkve. Prva slična prireditev se je vršila dne 6. t. m.; prihodnja dva večera bosta zoperet v soboto dne 11. sept. in 18. sept. Vsakrat bo sodelovala znana godba The Catholic Juvenile Band broječ 42 gocev; naravno, da je ta ka godba privlačna sila za mlade in že priletnje plesačljive pare. Bazar s prične ob 5. uri popoldne.

Pri tem bo skrbelo za okusni priprizek žensko Altarno društvo pod vodstvom Mrs. J. Dragos. K. Novak in J. Kostečec. Dekliška Marijina Družba bo imela svoj stant z tako lepimi prti in drugimi ročnimi deli. Nastopilo bo tudi pesko društvo Triglav. Dalje bo poseben

nih krajih. Za uspeh sv. misijona bodoči začeli opravljati tudi javne molitve v naši cerkvi.

Vreme imamo sedaj tukaj nadvise ugodno in krasno. Grozdje, ki ga je letos vse polno na naših brajdah, lepo dozoruje. Tudi delo v premogokopih se pričenja nekoliko boljše. Naši Slovenci so hvala Bogu sedaj tudi vsi trdnoga zdravja.

Pred par dnevi smo pokopali devetletnega dečka Aleksandra Malnar, sina Mihaela Malnar. Revez, se je z drugimi fanti igral blizu ribnika. Nakrat stopi v vodo, ki je pa bila za njega pregloboka. Deček zginje v globočini. Vsi poskusi njegovih prijateljev so bili zamani. Mrtvega so potegnili iz vode. Pokopan je bil iz naše cerkve. Revček ni sprejel sv. zakramentov, ker ni hodil v našo šolo. Upajmo, da mu je bil sodnik mil in prizanesljiv, ker ni bila njegova krivda, da ni bil poučen v veri. Pogreb je imel lep. Mnogo hrvatskih prijateljev je prizadale Malnarjeve družine je prišlo skazati svoje sočutje. Pridiga je bila v slovensko-hrvatskem in angleškem jeziku. Hrvatov je še precej v Springfieldu, a so žalibog malodane vsi pozabili cerkev in narod. Tako oropani vere in ljubezni do naroda svojega hrvatskega ti reveži čakajo neke prazne sreče. Sicer je pa tudi Springfield v "prosti" Ameriki, kjer vsak SME ČAKATI.

Poročevalce.

VETERANSKI DAN NA DRŽAVNI RAZSTAVI

Springfield, Ill. — Minuli teden smo imeli državno razstavo v Springfieldu. Razun prvega dneva je vreme bilo kakor naloči naročeno za tako slavlje. Razstava je trajala cel teden. Prvi dan je bil odmenjen mladi, kateri je vsako leto vstopil prijateljem vzpodbudljiv vzhled krščanskega mladeniča. Isto tako je bila tudi nevesta življe vzhled dobrega krščanskega dekleta. Ženinov sorodnik, ki niso naše vere, so z zanimanjem sledili cerkvenim obredom pri poroki in ceremonijam pete sv. maše. Ženin in nevesta, priče in prijatelji, so z vzhledno požnostjo sprejeli sv. obhajilo med sv. mašo pri glavnem altaru. S koliko radostjo se je pač nebeški Ženin nastanil v cistih srečih teh novoporočencev ter šel z njima domov obhajati gostijo.

Dne 30. avgusta so bile všečle v našem mestu zoperet otvorenje po skoraj trimesečnih počitnicah. Tudi mi smo nastopili jedajstvo šolsko leto. Učenec je prišlo dosti. Le škoda, da jim nimamo dati pravega prostora, ker je šola premajhna. Otroci so vsi čedno oblečeni, kar kaže, da doma ni pomankanja. Bog blagoslovil tiste, ki njemu služijo.

Dekleta naše Marijine Družbe se pri zadnji seji enohglasno sklenila, da prirede v sredo, dne 15. septembra še eno sladoledno veselico na trati ob naši dvorani Slovenija. Izvolile so si posebne odbore, ki bodo skrbeli, da bo veselica spet veselna, kar je bila ona v juliju meseca. Slovenci in Slovenke iz Springfielda in okolice ste vsi povabljeni, da pridejte na veselico.

Zaceli smo s pripravami za misijon, kateri se bode vršili v naši cerkvi v novembra mesecu za Slovence, Hrvate, Slovake in Ogre. Sv. misijon bude vodil veleč. g. Vencel Solar, profesor na benediktinskom kolegiju v Peru, Ill. Slovenci in Slovenke, pomagajte nam pri pripravah in oglaševanju misijona. Govorite o misijonu pri sejah vseh katoliških in narodnih društev, pri vaših sestankah, veselicah in prijateljskih krogih. Povejte o misijonu dobrim in zvestim katoličanom, kakor tudi izgubljenim ovcam. Kljč Dobrega Pastirja naj se razlega po celi naselbini in sosed-

Star Spangled Banner," ameriško himno, in vsi se zadovoljni razidejo, da si ogledajo razstavo.

Nekaka čudna sreča in zadovoljstvo se nastani v moje srce, ko se vračam proti domu. Kako so pač pravi civilizirani Amerikanici polni vere, spoštovanja in zaupanja do Boga. Ni čuda, da jih Bog tako bogato obdarjuje za njih lojalnost in zvestobo. Ni čuda, da so tako obdarjeni tudi z zemeljskimi dobrotnami, ker vsa velika početja začenjajo z molitvo.

Slovenci, posnemajmo Amerikance!

Rev. Francis S. Mažir.

Pokojni Brigit Blenkush v spomin.

St. Stephen, Minn. — Na našem pokopališču tukaj je nov grob; spomenik v spomin na katerem bodo v kamen vsekane besede, bo sicer povedal, da tukaj počiva Brigit Blenkush in, da je v najlepši mladosti, komaj 25 leta stara, zapustila svet in bridko žalujoče staršče in sestre; ne bo pa povedal, da je bila Brigit ena izmed onih mladih nedolžnih in ljubko, krepko značanjih duš, katerje svet vzljubi in čisla, kjer koli se pokažejo. Kakor šmarnica, ki se za kratek čas, za hip, pokaže majnike potem izgine boge, kam, tako je bilo tudi življenje te deklice samo za hip v zgodovini sveta in izginila je predno smo se dobro zavedali, da slob živi.

Brigit Blenkush, "Birdie," kakor so jo od nežnih otročjih let nazivali, je bila najstarejši otrok Jožefa in Marie Blenkush. Njen oče in mati sta bila rojena tukaj, vendar pa je bila še Brigit pristno slovensko dekle. Umela je brati in pisati slovensko, dasi vzhodna le v angleški šoli. Že v svoji mladosti je kazala veliko nadarjenost in precej pred navadnim časom izvršila osmi razred v tukajšnji šoli. Rada bi bila šla še naprej v višje šole, toda bila je najstarejša toraj težko pričakovana pomoč pri veliki družini in na precej velikej farmi. Ko je bila Birdie stara še le petnajst let, je že odpotovala nekega dne s svojim pobožnim in lepim vedenjem dajal gostom in prijateljem vzpodbudljiv vzhled krščanskega mladeniča. Isto tako je bila tudi nevesta življe vzhled dobrega krščanskega dekleta. Ženinov sorodnik, ki niso naše vere, so z zanimanjem sledili cerkvenim obredom pri poroki in ceremonijam pete sv. maše. Ženin in nevesta, priče in prijatelji, so z vzhledno požnostjo sprejeli sv. obhajilo med sv. mašo pri glavnem altaru. S koliko radostjo se je pač nebeški Ženin nastanil v cistih srečih teh novoporočencev ter šel z njima domov obhajati gostijo.

Tretji dan je vsi dolžni sestriki in še aktivni vojaki so gostje razstavnega odbora. Pod velikanskim šotorom se zbereo častiljivi veteranci Civilne vojne ter delegati vseh veteranskih društev poznejših vojsk, posledno poslednje svetovne vojne. Zborovanju vsako leto predseduje glavni komandant Inman, veteran Civilne vojne. Letos je dosegel 78. leto; a še je cilj in čvrst, kakor bi bil le v petdesetih. Možni katoličan, a ima visoko spoštovanje do katoliške cerkve in duhovnikov. Čeprav imamo celo vrsto protestantskih dosluženih vojaških kuratorjev, takor tudi kurator v rezervnem koru, vendar glavni komandant že vsa leta naprosime, da otvorim zborovanje z molitvo. Nikoli še teh pozivov nisem smatral za posebno čast, pač pa sem zmiraj Bogu hvaljen, da On v svoji previdnosti naklanja tak poseben privilegij katoliški cerkvi in njenim duhovnikom. Primeroma majhno je število katoliških veterancov, zato je pa tem bolj občudovanja vredno videti častiljive starčke, ki niso naše vere, kako z največjim spoštovanjem vstanejo raz svojih sečev, ko stopim na oder, da s katoliško molitvijo zaprosim blagoslova Božjega na zborovanje. S sklonjenimi glavami ter vso resnostjo v svojih srečih, razdeliti na častiljivih obrazih, sledijo vsaki besedi katoliške molitve. Svečana tihota vlada po celem šotoru in ko se oziroma po navzočih, vidim in čutim, da so njih misli in srca združena z mojimi besedami. Duš Božja s svojim nadnaravnim vplivom se naseli med zborovalce in jih vodi skozi seje.

Po skončani molitvi se vsi spoštljivo vsevedejo. Godba zavira patriotski komad in seja se nadaljuje. Razni govorniki nastopajo, prinašajoči spomine iz časov raznih vojn. Ob koncu godba zaigra "The Star Spangled Banner," ameriško himno, in vsi se zadovoljni razidejo, da si ogledajo razstavo.

lažbe in pomoči k mizi Gospodovi. Vzela je svoj težak križ in ga mirno in veselo nosila za Ježusom. Ljudje so jo občudovali, da more biti sredи svojega trpljenja in muk tako vesela in srečna, sama pa je vedela, da je vir te blaženosti "kruh, kateri ima vso sladost v sebi!" "Z nobenem ne menjam," je dejala, ko je hotel župnik nekoč tolaziti.

Tako je šlo več mesecev. Brigit je postajala slabša od dne do dne. Pa čem bližje je prihajal dan, klica Gospodovega, tem srečnejša je bila. Nevesta se veseli dneva, ko bo prišel ženin po njo. Nebeški ženin je prihajal po to čisto in nedolžno dušo.

Napočil je dan 15. avgusta, dan Vnebovzetja naše ljube Gospode. Zjutraj zgodaj je zopet prinesel g. župnik sv. obhajilo Brigit. Prejela je svojega Boga v veliko ljubezni in pobožnostjo. Popoldne je bilo bolnici precej slabo. Prišli so zopet župnik in še dva druga duhovnika, kateri sta jo že popred parkrat obiskala. Odmlili so molitve za umirajoče, g. župnik ji je dal odveč potem pa so se poslovili. Bolnica je zopet lažje dihalna.

Dan se je nagnil. Solnce je pogledalo še enkrat po svetu in posiljalo tudi na bolnico, kakor da jemlje slovo, potem pa je zatonilo, zadnjikrat je posiljalo na "Birdie." Bolnica je ležala mirno na svoji trpljenja polni postelji. Poleg postelje je sedela in ji stregla "teta Zali." Spregorovila sta sem pa tja potihom, bila je namreč pri najlepši zavednosti. Na enkrat pa obrne oči navzgor, kakor, da je zagledala nekaj, zdihne še parkrat, in obstane mirna. "Birdie" je umrla! Na isti dan, ko je prišel Jezus po svojo mater, prišel je tudi po to nedolžno dušo, po nevesto svojo. Bela kot točka je ležala Brigit tam na

postelji, na kateri je prestala tolitko muk in trpljenja, a vedno udano v voljo božjo. Sedaj je konec vseh muk. Prišel je On, za katerega je vedno živel, obrisal je njene solze ter nadomestil trpljenje z blestečim križem in brezmejno srečo večega plačila.

Prišli so domači, popadali na kolena, da bi molili, ali solze bridle žalost nad izgubo so zastavile pot besedam. Zainiti so vsi in zaplakali, ko so videli, da pred njimi leže le še ostanki sestre, oziroma hčere; ona sama pa je odšla za vedno iz tega sveta. Pričakovali so sicer tega trenotka, a sedaj, ko je prišel, je zagnril vso hišo v globoko žalost pri misli, da se Brigit ne vrne več.

Brigit so položili v snežno belo krsto. Prijatelji in znanci od vseh krajev, so prišli pokopati in zmoliti par ocenovanja za pokojnejne duše. Prinesli so cvetlične in roži vsake vrste, da je zgledala soba kot vrt in "Birdie" sred cvetlič je zgledevala kot lilijsa na vrtu med rožami.

Prišel je dan pogreba. Grenka je bila ločitev domačih od tolitko ljubljene deklice. Saj pero ne more popisati globoke žalosti materinega in očetovega srca, ko zadnjikrat zresta na svojega ljubljenega otroka, premo se za vselej zapre krsta in rezame izpred njih oči to, kar jima je bilo dražje od lastnega življenja. Poleg starišev so se srečala sestrami in bratom, ko je izginila izpred oči njih voditeljica in ljubljena sestra. Pa kaj pomaga vsa žalost; načaj je več ne bo, na svetu se ne vidijo več! Pogled v nebo, kjer biva sedaj njena duša, in po misel na besede Zveličarjeve: "Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor v me veruje bo vselej vseboval v sreči in žalosti, v znamenju življenja, v znamenju umrja." Zadnji odmetvajo žalost, da je vselej zapre krsta in rezame izpred njih oči to, kar jima je bilo dražje od lastnega življenja. Poleg starišev so se srečala sestrami in bratom, ko je izginila izpred oči njih voditeljica in ljubljena sestra. Načaj je več ne bo, na svetu se ne vidijo več! Pogled v nebo, kjer biva sedaj njena duša, in po misel na besede Zveličarjeve: "Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor v me veruje bo vselej vseboval v sreči in žalosti, v znamenju življenja, v znamenju umrja." Se nekaj ocenovanja in cerkevih ob

možljavati, "kakor oni, ki nimajo upanja."

O kako sladke so te besede v slučajih, ko se morajo ločiti ljubeča srca za vedno na zemlji. Ob mislih nanje utihne jok; žalost se spremeni v taho veselje; sladko upanje na zopetno snidenje je tolaža kakor še svetne more datih. V takih slučajih nam brezverni svet hoče utešiti žalost praznim besedilom na "trajni spomin" in drugimi praznimi besedami. Pri slovesu od dragih naših, katerih pa naše srce poslovno pa še srce očeta in matere, ne utolažijo misli na "trajni spomin," oni hočejo otroka, otroka, katerega jim je oropala smrt, njega hočejo nazaj, in to jim obljublja v daje edino le On, ki je Gospod čež vse življenje in smrt. "Kdor v me veruje bo živel, čeravno umrje." Umreli so morati iti skozi grob do končne nestrošljivosti. Pride pa dan vstajenja, dan novega snidenja vseh onih, katerih so "verovali" in to snidenje bo večno in brezmejno srečno.

Na dan pogreba je

K. S. K.

JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.
GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Solventnost aktivnega oddelka znaša 100.43%; solventnost mladinskega oddelka znaša 135.42%.

Od ustanovitve do 1. julija 1926, znaša skupna izplačana podpora \$2,709,364.00.

GLAVNI URADNIKI:

Glavni predsednik: Anton Gredina, 1035 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

I. podpredsednik: Matt Jerman, 332 Michigan Ave., Pueblo, Colo.

II. podpredsednik: Anton Skubic, P. O. Aurora, Ill.

III. podpredsednik: Mrs. Prisland, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pomočni tajnik: Steve G. Verth, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Biagajnik: John Grahek, 1012 N. Broadway, Joliet, Ill.

Duhovni vodja: Rev. J. J. Oman, 3547 E. 80th St., Cleveland, Ohio.

Vrhovni zdravnik: Dr. Jos. V. Grahek, R. 303 Amer. State Bank Bldg.

600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Frank Opka, 26-10th St., North Chicago, Ill.

John Jerich, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

John Germ, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

John Zulich, 15301 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio.

Martin Shukle, 811 Ave. "A", Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

John R. Sterbentz, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich.

Marin Kremesec, 1941 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

Frank Trembus, 42-48th St., Pittsburgh, Pa.

PRAVNI ODBOR:

John Dechman, Box 529 Forest City, Pa.

John Butkovich, 1201 So. St. Fe Ave., Pueblo, Colo.

Ivan Zupan, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Telefon: Randolph 3912.

Vsa pisma in denarne zadeve, tiskajoče se Jednote naj se posiljajo na glavnega tajnika JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Dopise, društvene vesti, ramna naznanila, oglase in naravnost pa na "GLASILC K. S. K. JEDNOTE", 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

(Nadaljevanje iz 2. strani)

redovno, in krsta izgine v jamo. Solze bridež žalosti padajo na prst in kropijo Brigitin grob.

Ljudje se razidejo; le domaći še gledajo, kako pada zemlja, katera bo za vedno zagrožena ostanke one, katero so takozelo ljubili. Končno se morajo tudi oni posloviti, podati se na zaj na dom, kjer bo sedaj manjšalo nje. Pri mizi bo prazen stol. V sobi je prazna postelja, obleka zastonj čaka nanjo. Vse to pogreša in prav pravi pesnik: "Nikjer, nikjer tolazhe v srcu ni!" Da ne bilo bi je, če bi nas vera ne učila, in če bi nam "križ ne govoril, da vidimo se nad zvezdami."

Kako dober je naš Zvezličar, ki nam je dal to zagotovilo. Brigita je šla iz tega trpljenja polnega sveta, iz doline solza; živi pa v nebesih pri svoji nebeski Materi in pri Jezusu, katerega je vedno ljubila. Ne žalujte torej, kakor oni, ki nimajo upanja. Ti pa, "Birdie," ki si že v mladih letih se učila v šoli križa hoditi za Jezusom, sedaj vživaj zasluženo plačilo in prosi, da tudi mi pridemo za teboj.

Poročevalec.

Ameriška zgodovina v septembri.

5. septembra 1774 — Sestanek prvega kontinentalnega kongresa. — Ameriška Unija se je dejanski rodila, ko so se 5. septembra 1774 delegati enajstih kolonij sešli v Philadelphia na skupno posvetovanje. Koloniji Georgia in North Carolina nista bili še zastopani. To je bil začetek takozvanega Prvega Kontinentalnega Kongresa, prvega parlamenta združenih kolonij oziroma držav. Zanimivo je, kako je ta Kongres prišel do naslova "kontinentalni." Prvič ga je Ethan Allen kritil s tem imenom. Ta je poveljeval oddelku revolucionarnih vojakov iz Vermonta — Great Mountain Boys so sami sebe imenovali — v enem izmed važnejših vojnih pohodov v ameriški revoluciji. Na čelu svojih mož je presenetil angleško posadko v trdnjavni Fort Ticonderoga. Ob zori dne 9. maja 1775 je pozval angleško posadko, naj se poda. Angleški poveljnik je vprašal: "V imenu katere oblasti nastopate?" Na to je Allen odgovoril: "V imenu velikega Jehove in Kontinentalnega Kongresa." Na to je bil Kongres splošno imenovan "Kontinentalni Kongres." Število prisotnih delegatov je znašalo 57. Zborovanje je trajalo 35 dni. Že tekom prve debate je slavni govornik Patrick Henry izustil besede: "Razlika med Virginijci, Pennsylvanicimi, Newyorkanci in Newenglandci ne obstaja več. Jaz nisem več Virginijec!"

Jaz sem Amerikanec!" Radi tega govor se splošno smatra, da je Patrick Henry bil prvi, ki je uvedel vporabo besede "ameriški" za narod Združenih Držav, in tudi dandanes so po vsem svetu pod naslovom "Amerikanec, ameriški državljan" v ožjem zmislu razume pripadnika Združenih Držav. Največji čin tega prvega Kontinentalnega Kongresa je bila resolucija: "Sklenjeno, da Kongres odobrije opozicijo prebivalcev ob Massachusetts zalihi proti izvrševanju zadnjega zakona angleškega parlamenta; in ako bi se ga poskušalo uveljaviti potom nasilja, v takem slučaju vsi Amerikanci naj jih podpirajo v tej opoziciji."

6. septembra. Labor day — Da je prišlo do praznovanja tega naravnega praznika, treba pripisati prizadevanju ameriških delavskih organizacij. Prva izmed velikih vseravnodnih delavskih organizacij v Ameriki, ki je nosila ime Knights of Labor, se je bila izčimila iz unije krojaških režačev, organizirane v Philadelphiji l. 1869 pod vodstvom Uriah S. Stevens-a. Iz Philadelphia se je ta organizacija hitro razširila po Pensylvaniji in potem po vseh Združenih Državah. Najprej je imela značaj tajnega udruženja (order), ali l. 1881 je javno proglašila svoja načela. Prizadevala se je združiti vse delavce, strokovne in navadne. Ne letni konvenzioni organizacije v Richmond l. 1881 je nastal razdor v isti. Samuel Gompers in drugi so izstopili v ustavnili organizaciji American Federation of Labor, ki se je razširila še hiterje kot Knights of Labor. Končno je Federacija prevladala kot poglavitna zastopnica velikih delavskih interesov v Združenih Državah. Federacija je začela agitacijo v newyorski legislaturi, da bi se prvi pondeljek septembra proglašil kot zakoniti praznik dela. Prva država pa, ki je vzakonila ta praznik, je bila Oregon, in to l. 1877. Država Colorado je sledila, potem New Jersey, New York in Massachusetts, vse l. 1877. Vse druge države, razun Wyoming, so postopno sledile temu primeru, in tako prvi pondeljek vsakega septembra je v praktičnem pogledu postal naroden praznik pod imenom Labor Day.

8. septembra 1865. — Naselitev najstarejšega mesta v Združenih Državah. Kraje, kjer danes leži mesto St. Augustine v Floridi, je prvič obiskal raziskovalce Ponce de Leon, ko je hotel odkriti "studenec mladosti." L. 1565 se je njegov sorodnik Don Pedro Mendez tam naselil in ustanovil

mesto. Bila je to prva stalna naselbina v današnjem ozemlju Združenih Držav. Zato to mestece slovi kot najstarejše mesto v tej deželi.

9. septembra 1664. — Tega dne je Peter Stuyvesant, zadnji holandski guverner New Amsterdama, podpisal protokol predaje kolonije v roke polkovnika Nicholsa, angleškega poseljnika. Angleško brodovje je bilo prišlo v zaliv dne 30. avgusta in je bilo pripravljeno bombardirati mesto. Angleži so takoj prekrstili ime mesta in kolonije v "New York" na čast vojvode Yorškega, brata Karla II.

11. septembra 1609. — Odkritje reke Hudson. — V začetku leta 1609 se je Anglež Henry Hudson pogodil s skupino nizozemskih trgovcev, da bi načeloval raziskovalni ekspediciji, ki naj pošče najkrajšo pot na Daljni Vzhod. Tedaj, v dobi velikih odkritij, je ves svet, zlasti trgovci, sanjal o mogočnosti kratke pomorske vožnje na Kitajsko bodisi okolo severne Evrope in Azije ali pa okolo novoodkritre Amerike. Hudson je dobil malo ladjo od takih 160 ton; moštvo je obstajalo iz Angležev in Nizozemcev, vsega skupaj morda 16 mož. Dobil je naročilo, naj odplije najprej v severno smer in pot vzhodno okolo Evrope in Azije do Kitajske. Dne 25. marca 1609 je ekspedicija odpila iz Amsterdam. Čim bolj so prodirali proti severu, tem več so srečevali led in mrzlih vetrov in moštvo se je spustalo. Tedaj je Hudson zakrenil nazaj proti jugu in pot proti zapadu. Imel je nekoliko pojma o novo odkritem kontinentu onkraj Atlantika in misli je, da bo morda tam lažje našel ugoden prehod v Daljni Vzhod. Bilo je bržkone okolo septembra, ko je Polumesec (ime Hudsonove ladije) priplul v "velik zaliv." Bil je to današnji newyorski zaliv. Drugi raziskovalci so brzkonje pred njim zagledali ta zaliv, ali Hudson je bil prvi, ki je priplul noter v široko reko, katera sedaj nosi njegovo ime. Vseled velikega obsegga zaliha in reke in vsled okolčine, da je rečna voda tekom prvih dni plovitve ostala slana, je Hudson gojil up, da je vendarle naletel na prehod do Daljnega Vzhoda in da ga bo reko privedla do Tihega Morja. Ko pa je Polumesec pripradal do gorovja ob reki, je njegov up splaval po vodi. V čolnu pa so priveslali do kraja, kjer danes leži mesto Albany. Dasi razčaran je Hudson spoznal veliko trgovsko vrednost nove dežele, ki se mu je zdela prekrasna in jako rodovitna. Tržil je z Indijanci, od katerih je kupoval kože, da bi svojim gospodarjem pokazal vrednost novega odkritja in se s tem opravil za neuspeh prvotnega cilja ekspedicije. Tri tedne potem, ko je ladja prijadrala v reko, odpila je nazaj v Amsterdam.

13. septembra. Bitka na Abrahamovem polju. Bitka na "Plains of Abraham" je bila najbolj odločilna zmaga Angležev v dolgi borbi med Angleži in Francozi za nadvlade v Ameriki. Oba sovražnika sta padla v bitki skoraj istočasno. Pet dni kasneje se je Quebec, tedaj najmočnejša trdnjava v Ameriki, predala Angležem in vsa Kanada je prišla pod angleško vlado.

15. septembra 1895. Patent na avtomobilski stroj. — Tega dne je bil izdan prvi patent v Ameriki za avtomobil na gazonlin. Iznajditelj je bil George B. Selden. Ta patent je glavni osnovni patent ameriškega avtomobila.

17. septembra 1796. Washingtonova slovenska poslanica — S pomočjo James Madisona je Washington pripravil slovensko poslanico (farewell address), ki naj bi se obelodanila

ob njegovem slovesu iz javne službe, kar je po njegovem pričakovanju moralno biti 4. marca 1793 ob zvreščku njegovega prvega četrletja predsedništva. Ali ves narod je zahteval, naj bo izvoljen v drugi četrletje. Dne 17. septembra 1796 je pričel svojo slovensko poslanico. V tej famozni in zgodovinski poslanici je Washington kot "star in udan priatelj" nagovoril one, ki "po rojstvu ali po svoji izbiri so državljan skupne domovine."

Sledče se nekatere izmed modrih in plemenitih misli, ki jih je Washington z največjo resnostjo naslovil svojim sorokojom:

Sloboda v Ameriki se mora ohraniti potom edinstvi in bratske ljubezni. Vsak narod mora storiti kar je prav, ravno kot vsak poedinec, in biti pošten napram drugim narodom. Pravica in dobra volja morata biti vodilni sili vsega naroda. Vse, kar je plementito v človeku, zahteva to. Amerika naj postavi dober vzgled drugim narodom.

V onih dnevnih so Amerikanici imeli v njenem pogledu silno začudenje. Otrok zre tako, kadar zarez prvič v življenju smrt ali drugo strašno nesrečo, ki je ne more dočutiti. Zato Washington v svoji poslanici svari pred duhom militarizma in strastjo za vojsko in vojaško slavo. Vojska strast, rekel je, je morilka miru in vsake sreče. Nalaga ogromna brez dolga na narod — breme, ki se tako ne more razumeti, ne verjeti. Potem je bil pogled ves nemiren. V nemiru je iskala pot do skrivnosti in pot nazaj od prepada, ki je nenadoma zazidal pred njo z vso svojo strašno grozo... Nekaj odpor je budil v hčerki za zbegani pogled... Nato je postal žalosten, z vsakim dнем žalostnejši. Duša ni bila več v dvomih, zato tudi ni mogla več upati... Bolel in skelel je hčerko na pogled... Napisled je prišel mir v oči. A bil je to mir smrti.

Zazdelo se je hčerki včasih, da je umrla v materinem srcu vsa ljubezen. Vendar je posiljal in švignil kdaj kdaj iz tega nemega, mrtvog miru svetel žarek usmiljenja in sočutja.

Toda ugasnil je vsakrat takoj naglo, da nikoli ni imela dovolj časa za prošnjo, ki ji je ležala že meseci in meseci na srcu in na duši, ležala s tako silno težo, da bi jo izkrila na ves glas: "Odpustite, mati, odpustite!"

Zazdelo se je hčerki včasih, da je umrla v materinem srcu vsa ljubezen. Vendar je posiljal in švignil kdaj kdaj iz tega nemega, mrtvog miru svetel žarek usmiljenja in sočutja.

"Marija, ali mi nisi prisegla zvestobe?"

"Prisegla."

"S sveto prisego?"

"S sveto prisego."

"Pa si jo tako izlahka prelomila?"

Kaj naj mu odgovori? Poskrica se je za svoj greh že dovolj hudo v dušni razvojenosti; pokori se zdaj v bolečinah in trpljenju; zadnja pokora bo — smrt.

"Marija, glej, hodiš sem po svetu v priložnostih in nevarnostih brez števil, pa sem ti ostal zvest. Mislim sem vedno nate, Marija."

"Dober si, Ivan, vselej si bil dober."

"Po tebi dober, Marija, zradi tebe dober, Marija. Zaupal sem ti. Bila si mi kakor Marija v oltarju. Zakaj si vrgla svetlico z oltarja, Marija, zakaj si večno luč upihnila, Marija?"

V temi tavam zdaj, Marija."

(Konec prihodnjih)

— — —

Pozdrav iz Brezj.

Urednik "Glasila" je prejel dne 10. septembra od Rev. Dr. Hugo Bren-a iz stare domovine razglednico s slednjimi vrsticami:

"Dne 8. 8. 1926. Po izredno

ugodni vožnji srečno pripromal na Brezje ravno na shod vojakov izza svetovne vojne. Smejajoča Marija Pomagaj, njene blagovne pesmi, doneče v tih sobotno noči; snivajoči, kateri prislužujejo gorski velikani v ozadju, vse to me je zazabilo v čisto svojevrstno občutje, ki objame le tistega, ki gleda domovino skozi očala, ki mu jih je nataknila tujina."

"Pozdrav,

"Dr. Hugo Bren."

— — —

ZAHVALA

Podpisani se tem potom v prvi vrsti zahvaljujejo gač. Ju-

stini Lokarjevi v Pittsburghu,

ker je name preakrbela tako le-

po stanovanje pri družini Ži-

gon na Carnegie Ave. Dalje

bodo izrečena zahvala cenjeni

družini Lokarje

"GLASILLO K. S. K. JEDNOTE"

Izbaja vsak torek.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravljanje: CLEVELAND, OHIO.
Telefon: Randolph 3912
Naročnina.

Za člane, na leto \$0.84
Za nečlan \$1.00
Za inozemstvo \$3.00

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA
Maintained by and in the interest of the Order.
Issued every Tuesday

OFFICE: 6117 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO.
Telephone: Randolph 3912.

-63-

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA

NOVO DRUSTVO SPREJETO V K. S. K. JEDNOTE.

Novo ustanovljeno društvo Marije Vnebovzete 210, Universal, Pa., sprejeto v Jednoti dne 27. avg. 1926. Imena članic in članov so: — 27744 Jakob Peterzel, roj. 1902, razred 24, zav. za \$500; 27745 Anton Oblak, roj. 1897, razred 30, zav. za \$500; 27746 Frank Habjan, roj. 1888, razred 38, zav. za \$250; 27747 Paul Kokal, roj. 1888, razred 39, zav. za \$250; 14243 Anna Kacin, roj. 1910, razred 16, zav. za \$500; 14244 Teanie Kumer, roj. 1909, razred 17, zav. za \$1000; 14245 Frances A: Kacin, roj. 1908, razred 18, zav. za \$500; 14246 Mary E. Yereb, roj. 1907, razred 19, zav. za \$1000; 14247 Ivana Kokal, roj. 1892, razred 34, zav. za \$250; 14248 Frances Habjan, roj. 1892, razred 34, zav. za \$1000.

Društvo šteje 10 članov in članic.

Jos. Zalar, gl. tajnik.

URADNO NAZNANILO.

V Glasilu št. 32, je bila med suspendovanimi članicami označena tudi Ana Sigmund, certf. št. 7732, članica dr. sv. Srca Marije, 111, Barberton, Ohio. Ker je omenjena bivša članica pozneje vse asesmente poravnala, zato naj se vpošteva, da je prostovoljno odstopila od Jednote.

Josip Zalar, gl. tajnik.

DELAWSKI DAN.

(LABOR DAY.)

Včeraj, dne 6. septembra smo obhajali zopet pomenljiv dan, ki je posvečen delavskemu stanu: Labor Day; po naše: Delavski dan ali Delavski praznik. Ta praznik se obhaja po vseh Zedinjenih državah vsak prvi pondeljek v septembetu, šele nekaj desetletij nazaj in je posvečen v prvi vrsti organiziranemu delavstvu, ker so ga baš večje delavske unije ustvarili in uveljavile.

Zgodovina nam kaže, da se je pričela prva in glavna agitacija za uvedbo tega praznika meseca septembra leta 1882 v mestu New York. Tedaj se je vršila v New Yorku konvencija velike delavske organizacije "Vitez del" (Knights of Labor) ustanovljene že leta 1869. Ista leta je bilo tudi številno delavec države New York organiziranih v svojo posebno neodvisno delavsko centralno unijo (Central Labor Union), koje člani so bili zaenzo tudi člani delavske organizacije "Vitez del". Zadnje označena "Delavska centralna unija" je sklenila na nekem svojem zborovanju, da se naj prirede sleherno leto dne 5. septembra veliko delavsko parado povodom konvencije zveze "Vitez del" (Knights of Labor). Tedaj so glavni uradniki Centralne delavske unije povabili zborovalec, oziroma delegat organizacije "Vitez del", da naj si slednji ogledajo označeno parado z velikega odra na Union Square v New Yorku. To povabilo je bil naravno enoglasno in z navdušenjem sprejeto. V ta namen se je določilo delegatom zvezze "Vitez del" dan počitka, da so si zamogli ogledati gori-inavedeno delavsko parado.

V tej paradi vrsti so korakale tudi številne druge manjše delavske organizacije in skupine, tako da je bilo pri tej paradi na tisoče udeležencev, še več pa gledalcev. Delegat Robert Price iz Lonaconinga, Md., je stal na enem razglednem odru na Union Square poleg tedanjega predsednika zvezze "Vitez del," ter se je napram njemu glede prireditve sledče izrazil: "Stric Dick, to je v resnicici delavski dan!"

Se na jistem glavnem zborovanju zvezze "Vitez del," se je razpravljalo o Delavskem dnevu in veliki paradi, imenovani paradi "Delavskega dne." Leta 1883 se je vršila zopet slična parada prvi pondeljek v septembetu.

Na glavnem zborovanju Centralne delavske unije leta 1884 je stavljal delegat George R. Loyd, zaenzo tudi član "Vitez del" predlog, da naj se določi vsak prvi pondeljek v septembetu za delavski praznik (Labor Day). Ta resolucija je bila sprejeta enoglasno in se je tedaj ukenilo potrebne korake za postavno uvedbo "Delavskega dne." Državna newyorkška zakonodaja je ta zakonski načrt sprejela šele dne 6. maja leta 1887.

Med tem časom se je pa pričelo tudi po ostalih državah Unije živahn zajemanje med večjimi delavskimi organizacijami za postavno uvedbo "Delavskega praznika." Vse organizacije so odobravale resolucijo in zakonske načrte zvezze "Vitez del" in "Centralne delavske unije," da naj bi se po ceili državi obhajalo enkrat v letu dan delavcev, oziroma delavski praznik. Država Oregon je sprejela to postavo že 21. februarja leta 1887. Država New York je bila res prva, ki je predložila ta zakonski načrt, sprejela in odobrila ga je pa šele tretja v vrsti drugih držav, kajti državi Oregon je sledila država New Jersey, šele potem pa New York.

Ko so obhajale že enkrat te tri države sleherni prvi pondeljek v septembetu "Delavski dan," se je ta uvedba čez leta, ali kasneje razširila tudi v vseh ostalih državah tako, da ga praznuje sleherna država naše mogočne Unije, dalje District Columbia in celo Alasko.

In tako smo obhajali zopet ta pomembni praznik posvečen našemu delavskemu stanu. Ta dan imejmo v naših mislih

v prvi vrsti moč, veljavo in vrednost organiziranega dela; ta dan si zapisišmo globoko v naša srca gesla raznih velikih delavskih organizacij: "V edinosti je moč," ali: "Združeni bomo stali, — razdrženi bomo padli!" Te zlate besede naj bi osobito veljale tudi za one naše slovenske ameriške delavce, ki se ogibajo strokovnih organizacij ali delavskih unij.

Na "Delavski dan" bodimo dalje ponosni na ugled delavskega stanu, ki ga uživamo tu v naši novi domovini. Vlada Zedinjenih držav, torej največje republike na svetu, je posvetila in sama določila ta dan delavskemu stanu; praznuje ga vseporosad nad 100 milijonov ameriških stanovnikov. Ta dan tudi utrije tesnejšo vez in prijateljstvo med raznimi delavskimi sloji in nas vodi k celokupnemu cilju v borbi za izboljšanje delavskega stanu. Delavski dan je dalje nekak posredovalec med delavcem in gospodarjem za izboljšanje naših teženj; saj se ta dan prireja razna javna predavanja in govore, na katere prihajajo lahko tudi delodjalci, da slišijo ondi razprave, točke in resolucije o izboljšanju delavskega stanu, ki je v nerazdržni zvezzi z ameriško industrijo.

Zaklčimo in začnimo torej k sklepu: "Slava naši novi domovini!" "Slava delu!" "Slava delavskemu stanu!" in "Slava Delavskemu dnevu!"

Opomba uredništva: Ta članek je bil pripravljen za prisobitev že zadnji teden, pa je moral vsled pomankanja prostora izostati za danes.

Konvenčni paberki

(Piše urednik "Glasila.")

(Nadaljevanje)

Za udobnost glede sedežev v konvenčni dvorani je bilo fino preskrbljeno. Sedeli smo namesto na novih stolcih iz jekla; ni čuda, da je mesto Pittsburgh središče jeklarske industrije. Tak stol je trdno držal tudi 300 funtov težkega delegata ali delegatinko. In to še ni vse! Vsak stolec je imel posebno mehko blazinico, last naše Jednote. Lahko trdim, da nima nobena druga Jednota tako finih naprav za svojo delegacijo.

Tak stol je trdno držal tudi 300 funtov težkega delegata ali delegatinko. In to še ni vse! Vsak stolec je imel posebno mehko blazinico, last naše Jednote. Lahko trdim, da nima nobena druga Jednota tako finih naprav za svojo delegacijo. Te blazinice bodo sedaj 4 leta počivale v Jolietu, nakar jih bomo poslali v slavnoznamen Waukegan, da se malo prezračijo na bodoči konvenciji.

Še nekaj bi si morala naša Jednota omisli. V Pittsburghu je skoro sleherni dan dejevalo. Dosti delegatov je došlo v Pittsburgh brez dejnika in plačila. Jaz sploh svoje male nismo mogel vzeti ker je nimam; v poulični kari sem jih pozabil že pet. Jednota bi morala za vse delegate preskrbeti tudi konvenčne dežnike, za delegatinko pa posebne plačice (slickerke) in solnčnike. Kotliko lepih ženskih klobukov in slamnikov je unil del; no, bodo imeli pa "millinerice" malo več biznese. Za \$8. se dobri že primeren ženski klobuk z dolgim petelinovim repom.

V zbornici je sedelo 42 delegat in 142 delegatov z gl. odborom vred. Pa so nas ženske vgnale v kozji rog, da nismo smeli med sejo kaditi. To je bilo pravo gentlemanstvo puti tudi huda pokora za moške. Na prihodnji konvenciji bo morda stopila v moč nova odredba, da delegatje tudi ne bodo smeli žvečiti in nošljati tobaka! Ce bi se to vsak dan vršilo, bi šel bogati tobaci trust kmalu ram kom živigt. Žal mi je bilo, da sem vzel s seboj ono koruzno fajfe iz Sheboygana, katere nisem smel rabiti in koncem konca sem jo pa se v Pittsburghu zgubil.

Na prihodnji konvenciji bom zopet predlagal, da ne smejo sestre delegatinko nositi v zborovalno dvorano preveč nabasnih ročnih torbic. Kaj je v teh torbicah, si lahko mislite: raznovrstni praski, barvila in mazila za obraz. Ce si moški ne smemo privočiti dobrote kadenja, si tudi delegatinko ne bodo smeli privočiti dobrote kadenja, ki stanujejo na pittsburghski Smarni gori. Vedna hoja po onih stopnicah jim tudi preganja v konvenčni dvorani. S tem se po nepotrebnem trati minute, ki velja vsaka okrog \$3. Enkrat se je neki delegatini prevrnila skatljica s praskom nedaleč od mene. Nastal je tak dim, da bi me kmalu začudilo. Naš slavni porotni odbor s sobr. Šterbencem na čelu bi imel težko nalogo, če bi bil

kel je pa tudi, da kapljica dobre "žganjice" včasih tudi ne škoduje.

Neko jutro mi je Dr. Grahak v mojo uradno pisarno (gardebronnem prostoru) prinesel nekaj posebnih kapljic za trebušne neprilike. Žal, da nisem bil tega zdravila deležen, ker mi ga je nek fantalin izmaknil. "Naj bo za dober namen," sem si mislil!

Če bi bila v onih velikih steklenicah namesto vode kava ali čaj, bi moral hišnik posodo vsako uro na novo napolnit; toda ne za nas delegate, ampak za cenejne delegatinko. Na prihodnji konvenciji bom jaz predlagal, naj se na desno stran dvorane postavi dvi 15-galonški lonci z najboljšo kavo, kakoršno naredijo Schontatova (Kofetova) mama v Chicagu. Mrs. Gregorič, Mrs. Gottlieb in Mrs. Kobal bodo na konvencijo v Waukegan vzele tudi Kofetovo mamo, da bo opravljala važno službo konvenčne kuharice. Sladkorčke in čokolado bo pa vratar delegatinkam delil.

Delegatinko Miss Josie Martovo iz Clevelandu je zadebla na minuli konvenciji izredna čast, da je bila od samega glavnega predsednika imenovana za konvenčno rediteljico ženskega bloka (Sargent-at-arms). To svojo službo je opravljala izbrano, osobito pri števju glasov. Prihodnjih moramo dobiti podpredsednico naše Jednote semkaj v Cleveland; kandidatino imamo že izbrano, toda njenega imena za enkrat še ne povem!

Prve dni so naši cenejni delegati kadili zunaj dvorane smodke po 15 centov in kvodru; zadnji dan si pa že videli in tam kakega prijatelja tobaka, ki je imel namesto hananke svojo staro fajfco v ustih.

Boljšega porotnika (predsednika tega odbora) si konvencijski nismo mogli izbrati kakor pa Johna Dečmana. Hon. Dečman Esq. je namev v Forest City, Pa., tudi mirovni sodnik (Justice of Peace). Pazite torej cenejni člani in članice, da ne pridejte pred tribunal našega novega Jednotinega sodnika, Hon. John Dečmana! Tudi prejšnji vrhovni sodnik je bil John. Janezi imajo torej v tej zadavi posebno srečo.

V. K. S. Domu so res poštenjaki. Neki delegat je zgubil v pritličju \$150; takoj drugi dan pa je preveč nerodnih stopnic baje 342 po številu? Delegat Jerina iz Waukegana je bil prvi ki je takoj po prihodu na 57. cesto prehodil ono strmo pot Cokelburžani so najbolj korajni; naštel je ravno 338 stopnic. O številu teh stopnic so mi pravile tudi čislane delegatinko; toda vsaka je navedla drugačno število. Jaz še danes ne morem poročati pravega števila onih lesenih stopnic vodeče na pittsburghski Triglav. Morda mi bo to moj prijatelj Zvonko Jakšič sporočil, ker je vnet hribolazec. Ce bi imel jaz čas in priliku, bi jih šel tudi merit in štet. S seboj bi pa vzel kos krede, pa bi vsako posamezno stopnico prekriral. Tega pa sploh ni bilo mogoče izvršiti, ker so bile stopnice vedno močne vsled dejstva. Da bi došpel do vrha, vzelo bi mi najmanj dve ure; kajti treba bi mi bilo počivati pri vsaki 10. stopnici. Pravijo, da imajo vsi oni rojaki zelo trdne in zdrave noge, ki stanujejo na pittsburghski Smarni gori. Vedna hoja po onih stopnicah jim tudi prega revmatizem v nogah.

Dalje sledi

POZDRAVI
POSLANI V IMENU XVI. KONVENCIJE.

Kmalu po otvoritvi zasedanja minule konvencije v Pittsburgh, Pa., je zborica določila, da naj se odpošlje v imenu delegacije in vsega članstva K. S. K. Jednote več vdanostnih izjav in pozdrafov. To se je izvršilo in odposlalo v sledilečem besedilu:

His Holiness Pope Pius XI., Rome, Italy, Europe.

Sancete Pater:

Unio Slovenico Catholica in Statibus Unitis numerans triginta milia mebrorum in occasione triennalis sessionis sua in oppido Pittsburgh, Pa. exprimit devotissime reverentiam filiale et adhaesione erga Vestrām Sanctitatē et Sedem Apostolicam.

Rev. J. J. Oman, Director Spiritualis.

Predvod iz latinčine:

Sveti Oče:

Slovenska Katoliška Jednota v Združenih Državah, brojejo trideset tisoč članov, zbrana v mestu Pittsburgh, Pa., povodom

triletnega zborovanja, poklanja svoje najbolj vdano sinovsko spoštovanje in zvestobo pred Vašo Svetost in apostolski sedež.

Rev. J. J. Oman, duhovni vodja.

His Eminence George Cardinal Mundelein, D. D., Chicago, Ill.

We, members of the Slovenian Catholic Union, assembled at the Convention at Pittsburgh, Pa., humbly beg Your Eminence to accept our greetings.

Rev. J. J. Oman,

Rt. Rev. H. C. Boyle, Bishop of Pittsburgh, Pa., 125 N. Craig St., Pittsburgh, Pa.

We, members of Slovenian Catholic Union assembled at the Convention in Pittsburgh, Pa., humbly beg Your Lordship to accept our greetings.

Rev. J. J. Oman,

Hon. Gifford Pinchot, Governor of Pennsylvania, Executive Chambers, Harrisburg, Pa.

The delegates to the sixteenth triennial convention of the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of United States of America in convention assembled in Pittsburgh, Pa., and representing a membership of thirty thousand citizens send you their greetings.

Anton Grdina,

Supreme President.

Hon. Charles F. Kline, Mayor of Pittsburgh, Pittsburgh, Pa.

The delegates of the sixteenth triennial convention of the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America in convention assembled in Pittsburgh, Pa., and representing a membership of thirty thousand citizens send you their greetings.

Anton Grdina,

ANGELČEK

GLASILLO MLADINSKEGA ODDELEKA K. S. K. JEDNOTE
Izhaja vsako prvo sredo v mesecu.
"Angelček": Rev. J. J. Oman, 3547 E. 80th St. Cleveland, Ohio.

NOVO PRISTOPLI V MLA
DINSKI ODDELEK
meseca julija, 1926.

K društvu sv. Štefana, št. 1,
Chicago, Ill., 16419 Leo Seni-
ca.

K društvu sv. Jožefa, št. 2,
Joliet, Ill., 16420 Frances An-
cel, 16492 Robert Kastelec,
16493 Albert Kramarich.

K društvu sv. Jožefa, št. 12,
Forest City, Pa., 16421 Ray-
mond Zupančič, 16422 Rudolph
Kamin, 16423 Vincent Kamin.

K društvu sv. Janeza Krstni-
ka, št. 20, Ironwood, Mich.,
16424 Mary Lenatz, 16425 John
Lenatz, 16426 Anna Kozan,
16427 Angeline Kozan, 16428
John Kozan, 16429 Frank Ko-
zan, 16430 Rudolph Kozan,
16431 Evelyn Kozan, 16432 Ka-
rol Kozan.

K društvu sv. Barbare, št. 23,
Bridgeport, O., 16433 Thomas
H. Berus.

K društvu sv. Frančiška Sa-
leškega, št. 29, Joliet, Ill., 16434
Mary J. Terzich.

K društvu Marije Sedem Za-
losti, št. 50, Pittsburgh, Pa.,
16435 Joseph Benec, 16436 Wil-
liam Jesih.

K društvu sv. Jožefa, št. 55,
Crested Butte, Colo., 16437 Carl
V. Sedmak, 16438 Anton V.
Sedmak, 16439 Barbara C. Sed-
mak, 16440 Frank Sedmak,
16441 Joseph A. Sedmak, 16442
John Sedmak.

K društvu sv. Petre in Pa-
vila, št. 64, Etna, Pa., 16443
John Robic.

K društvu Presvetega Srca
Jezusovega, št. 70, St. Louis,
Mo., 16444 Ruth Cernich, 16445
Bernice Cernich.

K društvu sv. Antona Pado-
vanskega, št. 72, Ely, Minn.,
16446 Emily Debeltz.

K društvu Marije Vnebovzet-
ja, št. 77, Forest City, Pa.,
16447 Frank Blodnikar, 16448
Richard Lavrich.

K društvu Marije Sedem Za-
losti, št. 81, Pittsburgh, Pa.,
16449 Henry Golobic.

K društvu Marije Čistega
Spočetja, št. 85, Lorain, O.,
16450 Kenneth Verbanek, 16451
Mary Bunčič, 16452 Joseph
Lovrenčič.

K društvu sv. Alojzija, št.
88, Mohawk, Mich., 16453 Ja-
cob P. Spreitzer.

K društvu sv. Barbare, št.
92, Pittsburgh, Pa., 16454 Iva-
na Jagatich.

K društvu sv. Genovefe, št.
108, Joliet, Ill., 16455 Margaret
Sestak, 16456 Marion Sestak.

K društvu sv. Družine, št.
109, Aliquippa, Pa., 16457 Iva-
na Fatur.

K društvu sv. Roka, št. 113,
Denver, Colo., 16458 Dorothy
Kvass.

K društvu sv. Ane, št. 123,
Bridgeport, O., 16459 Karol L.
Lesjak, 16460 Mary E. Lesjak.

K društvu sv. Ane, št. 134,
Indianapolis, Ind., 16461 Anna
Udovich.

K društvu sv. Rozalije, št.
140, Springfield, Ill., 16462
Barbara R. Zauber.

K društvu sv. Jožefa, št. 146,
Cleveland, O., 16463 Robert
Mauer, 16464 John Nose, 16465
Frances Kenik.

K društvu sv. Jeronima, št.
153, Canonsburg, Pa., 16466
Edward Tomšič.

K društvu Kraljica Majnika,
št. 157, Sheboygan, Wis., 16467
Josephine S. Hren, 16468 Eu-
genie Falle, 16469 Molly Borst-
nar, 16470 Wayne Borstnar,
16471 Matt Borstnar, 16472
Mike Borstnar, 16473 Antonia
Borstnar, 16474 Louise Borst-
nar.

K društvu Marije Čistega
Spočetja, št. 160, Kansas City,
Kans., 16475 Rose Zagari.

K društvu Marije Magdalene,
št. 162, Cleveland, O., 16476
Anna M. Hochevar.

K društvu sv. Mihaela, št.
163, Pittsburgh, Pa., 16477 Kri-
sto Zupanovich, 16478 Tony
Zupanovich, 16479 William Zu-
panovich.

K društvu Marije Pomagaj,
št. 164, Eveleth, Minn., 16494
Katherine Rebrovich, 16495
Mary Megasich.

K društvu Marije Pomagaj,
št. 176, Detroit, Mich., 16480
Agnes Potochnik, 16481 Edith
Kowachek.

K društvu sv. Antona Padovanskega,
št. 185, Burgettstown, Pa., 16482 William Ver-
shnik, 16483 Mary Dvorsak.

K društvu Marije Pomagaj,
št. 196, Gilbert, Minn., 16484
Anton Krizelj, 16485 Frank
Press, 16486 John Press, 16487
John Znidarsich, 16488 Victor
Znidarsich, 16489 Julia Znidarsich,
16490 Charlie Znidarsich.

K društvu Marije Vnebovzet-
ja, št. 205, Ely, Minn., 16491
Mary Papež.

Josip Zalar, glavni tajnik.

**Vesele zgodbe o škotski
varčnosti.**

Povsod po svetu so kraji in
ljude, ki so iz tega ali onega
vzroka predmet šali in dovitpu
hudomušnih sosedov. Že stari
Grki so vedeli o prebivalcih me-
sta Aldere povedati marsikate-
ro smešno in veselo. Podobne
zgodbe pripovedujejo Nemci o
prebivalcih mesta Silde. Pa-
kaj bi hodil tako daleč, ko ima-
mo Slovenci svoje Ribničane,
kateri so po svoji smešni in za-
bavni premetnosti znani da-
leč po svetu. Ali naj vam hit-
ro povem najnowoješ ribniško?

Janezek in Mihej gresta iz
šole. Janezek pripoveduje Mihi-
cu:

"Mi smo pa našemu psu rep
odsekali."

"Pa ga ni bolelo?"

"Nak, ga nismo vsega na en-
krat, ampak večkrat, de ga naj-
tak' bolejlj."

Pa danes vam ne mislim rib-
niških pripovedovati, morda
drugič, dasi so resni in slab
zlasti zdaj po vojni. To vedo
tudi prebivalci škotskega mesta
Aberdeen, zato so silno varčni.

Naj vam navedem nekaj zgledov
varčnosti.

Aberdeenec pošlje svojemu
sosedu iz Londona razglednico
brez znamke in mu sporoča:

"London je krasen, zlasti so
lepe gostilne, kjer se včasih pod-
mizo najde denar. Pripis: Znamke se tukaj prav slabu dr-
že; če je na razglednicu ne bo,
je na pošti proč padla."

Dva Aberdeenca in Jud poslu-
šajo v Lodonu brezplačno pre-
davanje. Predavatelj napove, da
se bodo za nek dober namen
pri navzočih pobirali prispevki.

Ko Jud to sliši, se onesvesti in
Aberdeenca ga odneseta ven in
se ne vrneta več.

Poslovodja nekega hotela v
Glasgovu opazi nekega junaka,
da hlapec kleči pred vrati tuj-
ske sobe in čevlje snaži. Ogro-
čen mu reče:

"Fant, kako moreš tukaj kaj
takega delati? Greš hitro do-
li?"

"Ni mogoče, v sobi stanuje
nekijo gospoda iz Aberdeena in dr-
ži vrvice od čevljev."

Judovski trgovec je otvoril v
Aberdeenu trgovino in imel lep
dobiček. Kmalu na to odpre
drug Jud v drugi hiši zraven
enako trgovino, tudi temu je

šlo dobro. Tu pa začne doma-
čin v hiši, ki je bila v sredi med
obema trgovinama, prodajati
isto blago. S strahom opazita
Juda, da imata vsak dan manj
odjemalcev. Nekega dne pa za-
pazi nad trgovino, ki je bila
med njima, velikanski napis:
"Glavnih vhod."

Zakonska brez otrok vzame-
ta dečka za svojega. Njuna so-
da pravi: "Deklica bi bila
pri gospodinju bolj porabna."

"Morda, toda veš, imeli smo
še staro kapo, ki je temu fan-
tičku ravno prav."

Amerikanec se vozi s prija-
telji v avtomobilu po Škotskem.
Gosta megla je in ſhofer ne ve,
kje je in kam naj zavije. Ko
se zjasni, vidijo Amerikanec ve-
liko mesto pred seboj.

"Ti, dečko," vpraſa Amerika-
nec fantiča, ki ga zagledajo v
blizini, "kako se imenuje ta
kraj?"

"Če mi daste šiling, vam po-
ven."

"A ja," pravi Amerikanec, "v
Aberdeenu smo."

Dva Aberdeenca pripeljejo
prijedno v zapor. "Kje je tret-
ji?" vpraſa policijski komisar.

"Kateri tretji?"

"No, tisti, ki je plačal pija-
čo!"

Aberdeenec je imel skupno z
Judom trgovino. Čez eno leto
sta moralna zapreti; oslepela sta
oba, ker sta drug drugemu pre-
več na prste gledala.

Aberdeenec bi se bil silno
rad peljal v aeroplano, seveda
zastonj. Končno se mu posre-
či, da dobi pilot (letalca), ki je
bil pripravljen njega in njegovo
njegovo ženo zastonj peljati v
Pariz, pod pogojem, da celo pot
ne zine niti besedice; če bo le
kaj spregovoril, bo moral pla-
čati običajno voznino. Ko so
leteli nad morjem med Angle-
ško in Francosko, je delal le-
tales različne vratolomnosti, da
bi njegov pasazir v strahu kaj
izpogovoril; a ta je junaško
močil. Po končani vožnji ča-
stista pilot Aberdeenencu k njegovo
mogramu.

"Morda so pa nebesa kakor
lep gozd?" zašepeta otroka

Toda: "Beži, beži!" zavrisne
v tem Ivanka Adolfu. Velik
modras se je namreč priplazil
mimo grma. Otroka trepetajte
odsokčita in se umakneta.

"Kakor ženitovanje nebesa že
nis," de premišljeno bratec.
"Saj se mi kar vrti v glavi. Za
ples že nisem."

Stopita v gozd. Vse tiho je
ondi, kakor v cerkv. Po zeleni
tratinji se igrajo zlati prameni
gorkega solnca. Hrošči brne
vsekrižem, smrekov vonj dehti
kakor kadilo v cerkv.

Stopita v gozd. Vse tiho je
ondi, kakor v cerkv. Po zeleni
tratinji se igrajo zlati prameni
gorkega solnca. Hrošči brne
vsekrižem, smrekov vonj dehti
kakor kadilo v cerkv.

"Morda so pa nebesa kakor
lep gozd?" zašepeta otroka

Toda: "Beži, beži!" zavrisne
v tem Ivanka Adolfu. Velik
modras se je namreč priplazil
mimo grma. Otroka trepetajte
odsokčita in se umakneta.

"Kakor solnčni žarki so ne-
besa!" zakliče Adolf, ko pris-
pihata s sestrico na prijazno
tratico, vso obsijano od blago-
dejnih večernih solnčnih pra-
menov. Otroka se vsesedeta na
mekhovablivo blazino "mater-
ni dušič" ali timijana. Gorko-
ta zahajajočega solnca ju zazib-
lje v mirno spanje.

Naenkrat pa planetu kvišku:
solnce je namreč že zašlo, in
gozdni hlad ju je objel.

"Domov morava!" reče dekli-
ca. "Solnce naju je goljufalo,
da sva zaspala. Nebesa mora-
jo biti že boljša."

Zmrzlilo se je in stemnilo.
Otroka sta bila trudna in la-
hina. Roko za roko sta se drža-
la in nista prav vedela, kam.
Zvezde so se jete prikazovati na
nebu. Deček pa reče:

"Morda so pa nebesa kakor
zvezde?"

"O ne," pravi deklica, "zve-
zde so predaleč in nama ne ka-
jejo poti."

Bila sta otroka še globoko v
gozd. Veter je šustel v vrh-
ovih gostil dreves. Otroka ni-
sta bila na pravem potu. Utr-
jenia nista mogla naprej. Dekli-
ca je padla ob korenini. Bridko je zahitela in zastokala:

"Oh, Adolf, saj ne bova pri-
šla domov v temni noči." V
tem strahu in grozi začujeta od-
daleč človeške glasove. Jokanje
začeta klicati. In res, glasovi
so vedno razločnejši. Kar na-
enkrat spoznata beseda očetova:

"Ja," pravi presenečeni ju-
nak, "prej ste vendar obljudili
še enkrat toliko."

"Seveda sem," odvrne oče,
"toda naj vidite, da ste otroka
rešili napol mrtvega."

"Oh, oče, zakličeta otroka in
hipneta kvišku. Oče ju prime-

4. Čadež:

O nebesih.

Adolf in Ivanka sta se vra-
čala iz šole domov. Spotoma
sta se pomenovala o nebesih.
V šoli je pripovedoval dobri go-
spod župnik otrokom o večnem
življenju, in ko so ga nekateri
vpraſali, kako je v nebesih, je
odgovoril:

"Ce si mislite skupaj vse, kar
je na zemlji najlepšega in naj-
boljšega, je vse to le mrvice ve-
selja v primeri z nebeskim

Opening of School.

The month of September brings with it the reopening of the schools. Scarcely is Labor Day at an end when we behold countless numbers of teachers and scholars in every city, town and village returning to their respective duties, namely to their books and studies.

Three months were allotted to you to enjoy a happy vacation, this for the purpose of rest and exercise, to renew vigor and strength in your bodies. Now vacation with all its attractions is gone; joy and pleasure give room to study and seriousness.

Everyone has enjoyed the vacation well, and the spirit of preparedness shines forth from the countenances of the pupils as you behold them entering the school doors desirous to begin a year of serious and diligent work.

During vacation you were all free from the rules of school. However, you all had a duty to perform, namely, to practice faithfully the great lessons of virtue in which you are continually being instructed. Now you enter upon a new school year to progress further in knowledge and to continue in the practice of Catholic principles. In order that all your work and efforts may reap success, caution must be taken to observe some noteworthy points.

Remember well that where idleness reigns, progress is hidden in the background. God has given us time for a most exalted purpose; that we make good use of it in order to make ourselves worthy of the bliss of heaven. Where can we better practice how to utilize our time well than in the school? Make a definite resolution as you begin your work that you will not let idleness, the enemy to progress, seize you, but that diligence will be the characteristic mark in all your labors.

Be regular in attending school. This furnishes great joy and pleasure to your teachers. By absenting yourself from classes causes you to miss some important lessons, which may retard your progress in class. Furthermore, by giving you, then, the assistance which you need, the progress of the class is hindered. In this way you annoy the teacher by adding to her already burdensome work.

Considering this, will you not endeavor as you begin the school year to be regular in attending classes? Do not fail to remember that those who are irregular in attending school, oftentimes are forced to give up the best job.

Closely linked with regular attendance is punctuality. To be punctual at all times and places is a motto worth while to be remembered and observed for a boy or girl, who is punctual while going to school, can later be depended upon.

Begin your studies seriously by lending your whole-hearted attention to your teacher. By your good-will show them that you are earnest. This will render your work easy. Such a pupil will also study industriously and perseveringly. Daily labor and exertion are necessary points in the acquiring of knowledge. Every pupil should remember this. It is true that you will meet difficulties in your studies. Do not give up, for after surrender comes defeat. Be courageous and try again. In this way you will attain what is required for success.

Practice docility and zeal in your studies. This will enable you to learn and acquire the meaning of the most difficult lessons. A pupil who is industrious will also be docile, for it is anxious to learn and to learn something daily. Many a

pupil has thus arrived to the heights of fame and reputation. This can be attested to by many of our great men today.

Obey your teachers and superiors instantly and cheerfully. They have the authority from God to govern and command you. Show them reverence. They are toiling and laboring day after day to give you the knowledge to enable you to progress through life. For this reason we owe obedience and reverence to them.

Be polite and kind to your schoolmates. In this consists true friendship. Politeness will gain many friends for you. Uncharitable acts will lose them from you. Help your friends along in every way possible.

Strive to be ever mindful of the advice and instructions which you receive in school. They will be a great consolation to you in later years.

Always remember that we are Catholics. Therefore be pious and pray frequently. Prayer will help you in your studies and difficulties.

Begin the school year cheerfully. Make a good intention that you will perform all your duties zealously. Thus you will pave your way to the glories of success.

A. Bratina.

"Honor Thy Father and Thy Mother."

Obedience, without which there can be no order, and consequently, no happiness and blessing, without which human society in general cannot stand, is a duty imposed upon us by God Himself.

Almighty God revealed the importance and necessity of obedience to the human race in the ten Commandments which He gave to His Chosen People, and a brief compendium of which in a very striking manner He proclaimed to them from Mount Sinai, as we read in the Old Testament:

"Now the third day was come and the morning appeared; and behold, thunder began to be heard, and lightning to flash, and a very thick cloud to cover the mount . . . And all Mount Sinai was on smoke, because the Lord was come down upon it in fire; and the smoke arose from it as out of a furnace; and all the mount was terrible." (Ex. XIX, 16-18).

Immediately after this the commandments were given. Afterward they were delivered to Moses written on two tablets of stone. On the first tablet were the first three commandments, explaining the honor due to God; on the second, the remaining seven, explaining the duties of man to his neighbor and at the head of these latter is the fourth commandment which contains the duty of honor and obedience:

"Honor thy father and thy mother that it may be well with thee and thou mayest live long on the earth."

God placed this commandment at the head, to show that it is the most important of the commandments on the second tablet, that in it truly is contained the kernel of all true love, toward our neighbor. This is indeed true; for man by his very nature is a social being. He does not live alone but in company with others. Is it possible, then, for society to exist without obedience? A family in which no one obeys, in which each one does whatever, however and whenever he pleases, the husband, the wife, children, servants are bound to fall. In like manner, a society, a community, a state.

Even Homer and other notable men of ancient times were aware of this, wherefore they explicitly demanded that one must be the master.

Obedience consecrates our heart; for this reason it is not sufficient that obedience be exterior. It must come from the heart, from love and must be guided by the honor which we owe him who commands. This exactly is contained in the fourth commandment of God. Honor, love and obedience must be shown to all, who by divine right are placed over us. The same commandment in turn commands those in power to do all in such a manner as to make themselves worthy of honor, reverence and obedience from their subjects.

A great commandment indeed! Very important for the whole human race. Happy are the people among whom this law is observed; miserable are those who pay no heed to it.

There is no doubt that the most important society on earth, the foundation of all other societies, is the family. This is of divine origin. Almighty God organized it in the Garden of Paradise when He said to Adam and Eve:

"Increase and multiply, and fill the earth." If the family is rightly organized, if the children observe the duties toward their parents, then it is rightly to be expected that society in general which is composed of individual families, will stand on a good and firm foundation.

Children, therefore, before all else owe respect, love and obedience to their parents. Why? Because the parents are the representatives of God, and after God are the greatest benefactors on earth. Therefore by honoring their parents, children at the same time honor God.

A young mother was lying on her death-bed. Her youngest daughter, who was three years of age, approached her and extending her little arm toward her, pitifully exclaimed:

"Mother, who will now give me bread to eat?" Everyone of the bystanders was moved to tears; on the death-bed lay the greatest benefactor of that child. This same girl came into a stranger's house. She missed her beloved mother exceedingly. Whenever an occasion presented itself she stole away from the house and ran to her mother's grave. There she knelt down, called her mother and begged her to come for her. On a certain occasion, when she did not arrive home for a long while, a party was organized to go in search for her. They found her on her mother's grave — dead.

This child loved her mother immensely. Dear children, how much has already been written concerning the love of a mother toward her children! Altogether too little in comparison to a mother's love. Whenever the great and famous artist, Raphael, desired to paint an image of the Blessed Mother, he went out and carefully observed the earthly mother tenderly caressing her babe. At the sight of this it was easy for him to paint the picture of love.

Yes, the mother is the very picture of love. What would happen with the child without this love? For months and years, by day and by night, the mother sacrificed herself for her children. When the others are peacefully slumbering she rises, as often as is necessary, to quiet the little babe especially if it is ill. And this she does if it is cold or if she herself is ill. If she herself hunger, the child nevertheless is provided for. And later in life if the whole world has forsaken her children, the mother's love will not forsake them.

Just as the mother, so also the father is a great benefactor. Day after day, from morning to night, he toils and labors to

provide for his family. One thought guides him in his hard work, that his children have all the necessities of life, that they may progress well in all things.

In return for all this good, the children must show honor toward their parents in all their outward behavior and in all their dealings with them. They must always be kind and respectable to them. Honor, furthermore, is an outward expression of interior feeling. It is important that love be joined with honor. As the parents love their children, so in turn must children show true love to their parents. This must come from the heart.

Children who truly love their parents will obey them and listen to all their counsels and instructions.

The Doll that Saved a Regiment.

This is a story that a grandmother told Beth the little girl, who had come from her Northern home to visit in the South, found a shabby old doll in the garret of the big house.

The doll's name was Elmira. She had rosy cheeks and bright blue eyes. When grandmother, whose name was Mary Morse, was a little girl, Elmira was her greatest treasure. All

through the hard, dreary days of the Civil War the bright eyed doll never grew pale and never ceased to smile. Mary's mother said it made you feel cheerful to look at her.

People in those days were glad enough to find something that would make them cheerful. There was fighting everywhere, and food and clothes and everything else was hard to get.

One day, while Mary was playing with Elmira on the front porch, a tall officer of the Northern army came clattering up the driveway, on a big black horse. When Mary's mother came out he asked her whether she could let him have some supper. Camp fare was poor, he explained, and he was very hungry.

At first, Mrs. Morse shook her head. "I am afraid there is nothing to give you," she said. But she called old Mammy Dilsey, the colored cook. Mammy Dilsey looked very hard at the blue uniform. Then she settled the strings of her huge calico apron. "I don't like to see folks hungry," she said. "I reckon I can find him something."

And find something she did; for an hour later the tall colonel sat down to a supper of hotcake, scramble eggs and a potful of steaming "coffee" made from browned sweet potatoes by a war-time recipe.

The colonel proved to be that same officer who had eaten him. He looked up and saw the forlorn pair at the door, he knew them at once.

"Let them go through," he said. His tone was gruff, but his eyes twinkled a little.

One young officer looked

doubtfully at the doll, but he had to obey orders. In a few minutes more Mammy Dilsey and Mary were free to go on their way with their precious charge.

They reached the end of their journey in safety, and took the medicine to the regiment that was in such sore need. Poor Elmira looked very limp and flabby when she was handed back to Mary, but Mary had saved all the sawdust and before long Elmira was entirely herself again.

Not long after Mary had gone back home, the war came to a close. One summer evening when she was again playing on the porch with Elmira, she heard the sound of clattering hoofs. Another officer was dashing up the driveway on horseback, but this one wore grey instead of blue. He was a Confederate colonel, and had

come to thank

the Morses for their courage and kindness in getting the quinine through the Northern lines to him.

"You saved my regiment," he said, gratefully. Then he took his leave.

But when he was half way down the steps he turned suddenly and came back. Walking over to the little chair where Elmira sat straight and smiling, he paused, squared his shoulders and gave her a smart salute!

FOR EVENING

If we sit down at set of sun
And count the things that we
have done,

And counting find
One self-denying act, one word
That eased the heart of him
who heard,

One glance most kind,
That fell like sunshine where
it went,
Then we may count that day
well spent.

—Ella Wheeler Wilcox.

EVENING HYMN

Now the day is over
Night is drawing nigh,
Shadows of the evening
Steal across the sky.

Brain Teasers**ANSWERS TO THE BRAIN TEASERS**

Published in the August issue.

I. A ship's crew: The white men should stand in positions Nos. 1, 2, 3, 4, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 20, 21, 25, 28, 29.

II. An old friend: The tail is 4 1/2 inches long, head is 6 inches long and body is 18 inches long.

III. The hen's weight: 3 pounds.

IV. An automobile race: 65 miles.

V. The hen and doves: The hen weighs 10 2/3 pounds and the dove 2/3 of a pound.

VI. Number 16.

VII. Ditch digging: Jones will dig 43,845 feet at \$1.14 per foot and Smith will dig 56,155 feet at 80 cents per foot.

VIII. Two wise you are, two wise you be, I see you are too wise for me.

IX. The farmer and the blacksmith: The two pieces of chain containing two links were cut separately and used one at each remaining joint.

X. SLIKE XVI. KONVENCIJE
Rojak Frank Oblak, slovenski fotograf v Pittsburghu nam naznana, da ima še nekaj slik XVI. konvencije na razpolago. Cena ene slike je s poštno vred \$1.50. Kdor se torej zanimal za slike, naj jo naroči pri: Oblak's Photo Studio, 4905 Butler St., Pittsburgh, Pa.

XI. VAS DEČEK ALI DEKLICA!
Počitnice so pri kraju, vaf deček ali deklica se vrača zopet v solo. Pomnite, da se bodočnost naroda opira na blagostanje mladine. Stariši imajo veliko odgovornost pri vzgoji svojih otrok; ti morajo razumeti njih potrebujočine da uredijo njih življenje v dobrobit naroda.

XII. THE SUN'S TRAVELS
The sun is not a-bed, when I
At night upon my pillow lie;
Still round the earth his way
he takes,
And morning after morning
makes.

XIII. WHILE HERE AT HOME
While here at home, in shining
day,
We round the sunny garden
play,
Each little Indian sleepy-head
Is being kissed and put to bed.

XIV. AND WHEN AT EVE
And when at eve I rise from
tea,
Day dawns beyond the Atlantic
Sea;

XV. AND ALL THE CHILDREN IN THE WEST

Are getting up and being
dressed.

R. L. Stevenson.

FOR MORNING

Here hath been dawning another blue day,
Think, wilt thou let it slip uselessly away?

Out of eternity this new day was born;

Into eternity at night must return.

See it aforesight no eye ever did;

Lo, here hath been dawning another blue day,

Think, wilt thou let it slip uselessly away?

—Thomas Carlyle.

V. Vsak otrok ima pravico da uživa popolno zdravje; vsak ta odgovornost je pa samo odvisna od starišev. Trinerjevo gremko vino je velike pomoči zanje. Ce imate to vino doma pri rokah, vam prežene slab okus, zabasanost, glavobol, slabo spajanje in druge slične želodčne neprilike. (Cena ene steklenice \$1.25; nekaj več na jugu in na zapadu.) Ako nima Trinerjevo vino, pište naravnost na: Joseph Triner Company, Chicago, Ill. Poskusite tudi Trinerjevo Anđelica toniko. (Adv.)

(Adv.)

**LIFE AND LABORS
of
Rt. Rev. FREDERIC
BARAGA,**

First Bishop of Marquette, Mich.
By
P. CHRYSOSTOMUS VERWYST.
O. F. M.
of Los Angeles, Cal.

These extracts from Bishop Baraga's journal show that the Indians of that place were stiff-necked heathens and that at least then he did not make many converts. "Crediderunt quot quot praeordinati erant ad vitam aeternam." It is not unlikely that these unhappy pagans had come in contact with bad whites and bad Indians professing Christianity. If so, it is not hard to explain their outspoken aversion to religion. The scandalous lives of some so-called Christian Indians is a great barrier to the conversion of their pagan countrymen. It is a sad fact that contact with the white race has always been detrimental to Indian conversion and morality.

But his visit to St. Martin's Bay was not entirely fruitless. The word of God penetrated the hearts of those obdurate pagans, almost against their will as it were. Some of them were converted and baptized, and the zealous missionary was in hope of gradually converting the entire village.

He also resolved to build a small church there, in order to have a suitable place to offer up Holy Mass, preach the Word of God, and teach catechism.

Scarcely had Baraga returned from this new mission, when he made preparations to visit another, formerly attended by the Jesuit Fathers stationed at the Sault and which was but one day's journey distant. On the day appointed he departed early in the morning and courageously made his journey on foot to the Indian village, located at "Baye des Goulais." At first he feared that the dreadful oppression in his breast might again appear, but, thanks to God, it did not.

He walked all day over hills and through valleys. The Indians wondered when they saw their aged bishop coming to visit them and were much rejoiced. He spent many days with them, said Mass every day and instructed them. Many of them made their first Communion on this occasion. They were particularly pleased when he promised to have a little church built for them the next spring.

This promise was fulfilled during the following summer. B. Baraga bought a large quantity of lumber and other building material and had it shipped by boat to the Indian village. He then engaged two French carpenters who erected a neat little church in a short time. The whole outlay was but \$252, from which the reader will readily conclude that it was not quite as large as St. Peter's Church at Rome.

"During summer," B. Baraga writes, "I made my visitations, partly on water, partly by land, or riding. Last spring I visited the missionaries stationed at the copper-mines, who are all very active in the service of God for the salvation of souls entrusted to them. There is a lack of priests at the mines of Lake Superior. The mining towns are steadily growing, new churches are being built, and one priest frequently has to attend two or three churches and congregations, a thing often connected with many hardships on account of the distance of one church from another. Thus Rev. Edward

Bishop Baraga's labors during the year 1863—anecdotes about Bishops Baraga and Marty.

As our sources of information in regard to the latter years of B. Baraga are meagre, we prefer to give the letters, which he wrote to the Leopoldine Society, in full. Under date of August 4, 1863, he wrote from Cincinnati:

(To be continued)

Jacker attends two churches and the number of Catholics of both churches is about four thousand. A second priest would be very desirable so that each of these churches would have its own resident priest. Rev. Henry Louis Thiele also has two churches at a large distance from each other, each having a large congregation. Another of my priests, Rev. Martin Fox, has four churches and congregations to attend, which are far apart from each other. Nevertheless he endeavors, as much as possible, to give divine services to these Sundays and holydays. How much I desire to give him an assistant, if I had one.

"In like manner Rev. John Chebul has four churches and congregations to attend, which are several days' journey from each other. He tries assiduously, as much as at all possible, to attend them, but in so doing he is ruining his health. It is my greatest desire to send one more missionary into those regions, could I but find one. It is, however, difficult to find suitable priests for this diocese; for in every mission-station of this diocese the knowledge of three or four languages is necessary, namely, English, French, German, and in some places, Indian. There are few priests who can speak so many languages well and fluently. Several missionaries, who could preach in different languages, were obliged to leave this diocese because the state of their health did not allow them to perform such arduous missionary duties any longer."

The good bishop's letter gives a very imperfect idea of his daily labors as bishop and missionary. During the winter of 1860 and 1861 he was alone most of the time, without an assistant priest. During all that time he was obliged to perform the duties of an ordinary priest, attending not only to the people of the Sault, but also visiting outside missions. Every Sunday he said two Masses, generally preached two, often three, sermons in as many different languages, instructed the children in catechism, held Vespers or said the Stations. He was assiduous in visiting the sick and relieving the poor, in one word, become "all to all" to gain all unto Christ. He was attentive to the spiritual wants of the poorest Indian child as he would be to those of any grown person, whether white or Indian. With him color or nationality or social position counted for nothing—the soul was all—everything else, nothing.

CHAPTER LIV.

Bishop Baraga's labors during the year 1863—anecdotes about Bishops Baraga and Marty.

As our sources of information in regard to the latter years of B. Baraga are meagre, we prefer to give the letters, which he wrote to the Leopoldine Society, in full. Under date of August 4, 1863, he wrote from Cincinnati:

(To be continued)

**SPORTS AND SOCIAL
ACTIVITIES**

Edited by Stanley Zupan.

**THE SUCCESSFUL
XVI CONVENTION**

Just a few weeks ago we were eagerly looking toward Pittsburgh, Pa., where one of our greatest and very important conventions was held.

I wish I could understand every word of the conventional minutes which were printed in our official organ "Glasilo" because I never attended a Slovenian school. Thanks to one of the young delegates who afterward explained to me all the important events and points during the past convention, pertaining the benefits of the young members of our Union.

Among the 184 delegates and Supreme officers, assembled at session, there was also for the first time a considerable number of young representatives (delegates) male and female. Those delegates were all treated as other brothers and sisters friendly and in a real American gentlemanly manner.

The younger set of delegates was seated among the pioneers and elder representatives of 167 various subordinate lodges of our Union. They have been given the privilege to debate and discuss the sessional affairs also in English language. Many of our young doctors and lawyers partook in the most important debates, and were given applause for their interest by the conventional floor. This indeed is for our American-born members of K. S. K. J. a great satisfaction, worth mentioning.

I was also informed, that the new By-Laws are giving to the respective subordinate lodges the privilege to correspond with the headquarters of the K. S. K. J. in the English language. Another credit for the young K. S. K. J.

But at least not last, I have to mention also the most important rule (order) of the last convention giving us more credit in our "Glasilo."

The gentlemen of the convention gladly decided to sacrifice every week a whole page in the official organ (Glasilo) just for the English speaking or young members. This step is to be congratulated and be thanked for.

After New Year we will have always plenty of opportunity to publish our social doings, sporting affairs etc. in the "Glasilo." We hope, that in the future the fraternal spirit among the American Slovenian Catholic boys and girls will spread throughout our beloved country for our beloved K. S. K. J.

A young member.

K. S. K. J. Bunches hits to beat Ferry Red Sox.

Bridgeport, O., August 30.—

Bunching hits in the fourth, sixth and seventh innings, the K. S. K. J. team of Boydsville defeated the Martins Ferry Red Sox yesterday afternoon at Boydsville by a count of 9 to 7. Kovach, B. Ehigh and J. Gricher led the Boydsville attack, each of them making three hits. One of Ehigh's was a four-bagger.

K. S. K. J. A. R. H. O. A. E.

Kovach,rf	5	0	3	0	0
Kyanko,ss-3	5	0	1	2	1
Demate,lf.	5	0	0	1	0
Gorenc, cf-ss .	4	1	2	0	3
B.Ehigh,1 ...	4	2	3	9	1
J.Gricher,2 ...	4	3	3	4	3
S.Ehigh,3-p	3	2	1	1	4
L.Gricher,p	1	0	0	0	1
Bodol,cf	2	0	1	0	0
Kolar,c	4	1	0	10	1
Totals ...	37	9	14	27	14

Red Sox A. R. H. O. A. E.

Powell, ss	4	1	0	0	2	1
Bennett,2	5	1	1	2	4	0
Gradnati,1	4	0	1	1	1	0
Ryne,3	4	1	1	1	2	0
Miller,c	4	1	1	6	1	0
Salmi,lf	3	3	2	2	1	0
Stark,cf	4	0	2	0	0	1
Thomas,rf	2	0	0	1	0	0
Coss,rf	1	0	0	0	0	0
Winland,p	4	0	0	1	4	0

Totals ... 35 7 2 24 14 3

Red Sox 0 1 300 1 200-7

K. S. K. J. ... 0 0 0 3 0 3 0-9

Two-base hits—Bennett, Salmi,

Gorenc, S. Ehigh. Three-base hit—Stark. Home run—B. Ehigh.

Sacrifice hits—Thomas, S. Ehigh.

Bodol. Stolen bases—salmi, Ky-

ankoi. Double play—S. Ehigh to

J. Gricher to B. Ehigh. Left on

bases—Red Sox, 4; K. S. K. J., 6.

Struck out—By Winland, 5;

by L. Gricher, 4; by E. Ehigh, 5.

Base on balls—Off L. Gricher, 2;

off S. Ehigh, 1. Hit batsmen—L.

Gricher. Hits—Off L. Gricher

4 in 2 in 3 innings; S. Ehigh 4 in

6 innnings.

BABBLIES

Sweet summer breezes! I now have my vacation to spend, away from the cares of picks, shovels, cement mixers, air hammers and other playthings. For the benefit of those that are in the same predicament as myself, namely, don't know where to spend their vacation I shall attempt to describe the method I intend to employ to derive full enjoyment out of a week and three quarters, economically and satisfaction guaranteed.

First of all I would like to spend a few days in the mountains such as in Colo. Such a vacation can be enacted at home. Dress up in hiking attire, proceed to the basement, take hammer and chisel in hand and puncture the water boiler.

Allow the water to flow for about 2 hrs. Then up to the parlor and get the gold fish (a can of sardines will also do), back to the basement and throw the fish into the water. Wad around in the basement for about three hours trying to catch the fish. You will then enjoy the full benefit of the Colo. valley atmosphere.

To make it more realistic you can break a few milk bottles and scatter them around the basement. To appreciate it you must step on one of the broken bottles and fall at least six times. Then to get the thrill of climbing the mountains, start from the basement and run up the steps to the third floor. Take your lunch with you. Place chairs, piano, wash tubs, tables etc. in the stairways and then climb up and down for a half a day. You get a big kick out of it if you grease the steps and tie a bar of soap to each of your feet.

When you get to the third floor on the hundredth climb purposely slip and grab for an electric fixture. You will then be enacting the business of slipping when at an altitude of a few thousand feet, and grasping for a tree rut.

Then climb to the roof taking with you 100 lbs of ice. Place the ice on the roof and sit on it for half an hour, in the meantime pulling your tie so as to gag yourself. You know the mountain atmosphere is dry and cold. Fall on your lunch a few times so as to squash it thoroughly, and then eat it.

To climax the day's enjoyment, fall off the roof and you will feel as if you climbed several thousand feet high up into the Colo. mountains. As to the mountain flowers (I forgot to mention) notice the wall paper designs and when you are running up and down the steps. At night take a dozen blankets and sleep in the ice box. If your ice box is not large enough, your butcher will gladly accommodate you.

(Cont'd next time.)

Think it over.

The other day I had the occasion to dine with a prominent business man of this city. Having ordered our meal we delved into a varied conversation. I noticed that he appeared rather down-hearted and questioned him as to his condition. Then he proceeded to relate:

"I feel as if I had been tied and thrown in deep water, with my best friends standing on shore and enjoying my misfortune. Well here is the story. I have some friends that I have treated as friends should treat friends. A few weeks ago I intended to venture into a business project. I had everything in readiness, even the approval of these good friends of mine. When the time came to close the deal I was astounded to learn that these friends of mine turned and made my venture a failure. It was not because of finances but because of their moral actions."

He explained how disgusted he was and finished his lunch by sipping the coffee that stood before him the entire lunch hour.

"That's it," he said, making an unpleasant expression as he sipped the luke-warm coffee. "A two-faced friend is just like this luke-warm coffee, it spoils everything."

We parted and he felt as if his dinner was spoiled.

Našim trgovcem

je dobro znana ujedna poslovnica naše banke. Ugodnosti, ki jih prejemajo od nas potom svojega čekovnega računa so mnogovrstne. Tudi vi ste lahko istih deležni ato imate ULOŽEN DENAR NA ČEKOVNI RAČUN ter bi nas veselilo vam dati nadaljnja pojasnila v ti zadevi. Minogata društvo plačuje svoje izdatke s čekom, izdatimi na našo banko; istotako K. S. K. Jenota v svoje popolno zadovoljnost.

Kadar potujete, vzemite na pot naše potniške čeke, katere izmenjate lahko povsed kakor navadni papirnat denar. Vendar so bolj varni kot denar, ker je vsak ček registriran z Vašim podpisom, ačka.

Naj kapital in rezervni sklad v vaši več kot denar je vrednost našega rezervnega skladu v vsoti več kot \$740,000, je znak varnosti na vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK
CHICAGO IN CLINTON ST. :: JOLIET, ILL.
Wm. Redmond, predstavnik. Chas. G. Pearce, kasir, Joseph Duda, pomoč. kasir.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem raznjam svojim sorodnikom in znancem, da mi je po enoletni mučni bolezni vsed raka nemila smrt vzel mojo ljubljeno ženo in našo prelubo mater.

Peterino Kozar

v starosti 45 let. Previdena s sv. zakramenti je izdihnila k Bogu, svojo blago dušo dne 4. avgusta, 1926.

Pokojnica je bila rojena dne 7. maja, 1880 v mestu Bismarck na Nemškem; prišla je v Ameriko še kot šestletna deklica.

S tem se zahvaljujem vsem prijateljem, ki so mi pomagali za časa njenega bolezni in smrti, kakor tudi vsem onim, ki so jo v njeni bolezni tolifali in ji stregli; Bog naj bo vaš platenik.

Zahvaljujem se vsem, ki so darovali za sv. maše zadušilice in za darovanje vence, posebno pa izrekam držuvu, št. 5, K. S. K. Jedenote, kamor je pokojnica spadala.

Črna smrt

Zgodovinska slika iz XVII. stoletja.
Spisal Ksaver Meiko.

(Nadaljevanje)

"Nehaj, Rahela! To je strašno! Malovalstvo!"

"Več, tedaj sem se zbudila. Ničem mogla več zaspati. Do jutra sem molila k Mirijam, naj ga varuje, naj mu pomaga, če trpi. Vsak dan sem jo od tedaj prosila zanj. Jokala sem pred njenim oltarjem in se ji ponudila, naj njegovo trpljenje naloži meni... Ker zdi se mi, da trpi..."

"O moje dete, edinica moja, kristjana? Ne, ne!"

Planil je pokoncu; kakor pijan se je opotekel po mali spalnici, čez mehke preproge.

"Čemu se srdiš, oče? Glej, vse sem ti povedala, da laže umrem. Težila in pekla me je ta skrivnost—" Tiše, kakor sama za se, je pristavila: "A vendar je bila nebeško sladka. A glej, zdaj ko moram umreti..."

"Ne, ne umreš, biser moj! Vse dam zdravniku, vse svoje bogastvo, da te reši... Le s prokletimi gojimi se več ne smeš pečati."

"Ne tako, oče! Prosim te, ne proklinjam jih!"

Utinila je, kakor premagana od utrujenosti in od obilice skrivenih misli. Le napol je slišala, kako oče in mati glasno jokata. Nenadoma pa je povzela:

"Veš, oče, eno bi me morda resilo in ozdravilo. Zdi se mi, da me bi... A tega mi pač ne storil."

"Kaj, Rahela?"
"Zvedela sem pozneje v mesetu, da ona deklica ni umrla. Glej, njegova blagoslovljena navzočnost jo je rešila... Oče, moj oče — ko bi ga — ko bi ga k nam poklical!"

Zid je zaječal.

"Nikoli! Duhovnika? K edini moji-hčeri? Da ji izruje iz srca pravo vero? Nikoli!"

"Tedaj pa umrem, vem. A on bi me morda rešil. Njegova blaga bližina, pogled njegov, mehka, njegova beseda... Vse bi verovala, kar bi mi on rekel, vse bi storila po njegovi besedi. Sledila bi mu brž na konec sveta, če bi želel..."

Kakor pred tedni bolno deklete pred Bernardinom, je gorivila sedaj Rahela, v polspanju, v sanjah. Mehki njen šepet, srčna proščanja, ki ni našla odmeva v srcu očetovem, sta se zili v tih jok. Cutila je, da ga ne vidi nikoli več; zato mora umreti, umreti brez tolaže.

"Ko bi ga videla vsaj še enkrat, enkrat samo! Le enkrat bi naj stopila njegova noge v naš dom! Posvetila bi ga, da bi smrt ne imela nikake moći do naše hiše. A brez njega sem izgubljena... O Mirijam, ti se usmili, ti pomagaj... ti Dobrotna..."

Vse misli so se ji zmedle.

Zid se je zgrudil ob postelji na kolena; zagrebel je glavo v mehko odoje in je stokal:

"Cemu si me tako udaril, goreti Bog mojih očetov?"

V nedeljo jutro je našel stari zdravnik bolnico v popolni nezavesti. Ko je odhajal, ni imel za drhteči sriči staršev nič več tolaže.

"Edinole čudež jo more še rešiti."

"Zdaj bo posebej zanj, za žida. Za nas je že minila."

A starec se ni zmenil za roganja; niti slišal jih ni. Z obema rokama je odrihal ljudi in si je delal pot proti samostanski porti.

Revno je dvignil roko, da pozvoni, kar se vrata odpro, in iz samostana stopi oče gvardijan.

Aron je zastrmel v meniha:

Oči so bliske, a ne proti židu. Pesti so se dvigale; trdo bi padle na hrble in na glave v obrambo gvardijanovih besed, ako ne bi menih sam miril.

"Pustite jih! Ne oskrunjajte posvečenega kraja, da ne boše več nesreče. Naj mirno odidejo!"

Sklonil se je k židu, ljubeče in nežno ga je dvignil.

"Pojdite, gospod Izerlin. Spremin vas domov. Ni da-leč."

"Domov?... O Rahela, ne morem ti izpolniti želje! In ti umreš! — Čemu mi bo sedaj moje zlato? O, vsega vspipljem v tvoj grob. Ne, preveč bi se!

"Cudež?" — Dolgo je slišal Aron v veži, kjer se je naslonil ob zid, ko ga je zdravnik zapustil brez pomoči, brez upanja... "Cudež?" — Opotekel se je na ulico.

"Kam, Aron? Ali naju pu-stiš sami?"

Ni slišal bolestnega klica žinjega. Kakor mesečnik je tal po cesti... "Cudež? — Tako ga je prevzela ta besedica, da je se srečo bilo zvrhano polno. Nič drugega zdaj ni imelo prostora v njem. Z vsemi močmi je oklenil zadnjega slabotnega upanja: "Cudež..."

Srečala sta ga dva znana kmeta iz Spuhli, vasi pod mestom. Pozdravila sta ga, a jima ni odzdravil. Začudena sta strmela za njim.

Ljudstvo v bližini porte, ki je slišalo žalostno gvardijanovo sporocilo, se je zgenilo. Možje so se odkrili in so moče povezili glave; ženske so zahitele.

Iz zvonika je zaplakal mrliski zvon. Po vsem trgu je nastala za hip tišina; takoj nato je po vsem trgu zašumelo: vprašanja in odgovori, vmes tiko ihtenje.

Zid pa se je zgrudil pred gvardijana na kolena; poljubil mu je črni habit in je jecal:

"Umrl? Res umrl? — Recite, da ni res, milostni gospod, recite!"

Tedaj se tudi gvardijan ni mogel več premagovati. Med pol zadušenim jokom je tožil:

Tedaj je stopil k njemu gvardijan. Ni bil več ponižni, od trpljenja in žalosti potri mehki. Ko je videl slabotnega, trpečega moža v nevarnosti, se je zbudil v njem ves mož, junak, ki se je v mladih letih s plamečim zanosom boril proti Turku, vladar, ki je pozneje z velikim svojim duhom in s silno besedo desetletja ne le vzorno vladal svoj samostan, temveč je mogočno vplival na vso ptujsko okolico.

Glejte ga, oderuha židovskega! Kakšno komedijo igra! Po njem, ljudje! Židi so nam zastrupili vodnjake. Odtod to grozno umiranje... Po njem!"

Najbliziji je pograbil Arona z dolge lase.

"Ko bi ga bio! O Bog, osni brat..."

Zid si je pulil lase; kričal je in stokal: "Umrl? O Bog Abrahamov, res umrl? Tedaj umre moje dete! O, zdaj ni več rešitve za njo, za luč mojih dñi! — In kaj naj počнем jaz, najrevnejši vseh ljudij?"

Udaril je s celom ob trdi kamniti prag, kakor bi si hotel glavo razbiti.

Med tem se je med ljudstvom prerinilo v ospredje nekaj mladih meščanov. Sovražno in zamehljivo so se ozirali na obupanega starca.

"Nazaj, drzeži! Kdor udari njega, udari mene!"

Mladici so odstopili, a vidno nevoljni in neradi.

"Ali meni oderuhe in krivčnike branijo proti poštenim ljudem?" — je mrmljal najdržejši med njimi.

"Tukaj kleči in išče pomoč nesrečen oče, ne oderuh in kričnik" — je mladiča glasno zavrnil gvardijan. — "Vstanite, gospod Izerlin."

Revno je dvignil roko, da pozvoni, kar se vrata odpro, in iz samostana stopi oče gvardijan.

Aron je zastrmel v meniha:

Oči so bliske, a ne proti židu. Pesti so se dvigale; trdo bi padle na hrble in na glave v obrambo gvardijanovih besed, ako ne bi menih sam miril.

"Pustite jih! Ne oskrunjajte posvečenega kraja, da ne boše več nesreče. Naj mirno odidejo!"

Sklonil se je k židu, ljubeče in nežno ga je dvignil.

"Pojdite, gospod Izerlin. Spremin vas domov. Ni da-leč."

"Domov?... O Rahela, ne morem ti izpolniti želje! In ti umreš! — Čemu mi bo sedaj moje zlato? O, vsega vspipljem v tvoj grob. Ne, preveč bi se!

"Cudež?" — Dolgo je slišal Aron v veži, kjer se je naslonil ob zid, ko ga je zdravnik zapustil brez pomoči, brez upanja... "Cudež?" — Opotekel se je na ulico.

"Kam, Aron? Ali naju pu-stiš sami?"

Ni slišal bolestnega klica žinjega. Kakor mesečnik je tal po cesti... "Cudež? — Tako ga je prevzela ta besedica, da je se srečo bilo zvrhano polno. Nič drugega zdaj ni imelo prostora v njem. Z vsemi močmi je oklenil zadnjega slabotnega upanja: "Cudež..."

Srečala sta ga dva znana kmeta iz Spuhli, vasi pod mestom. Pozdravila sta ga, a jima ni odzdravil. Začudena sta strmela za njim.

Ljudstvo v bližini porte, ki je slišalo žalostno gvardijanovo sporocilo, se je zgenilo. Možje so se odkrili in so moče povezili glave; ženske so zahitele.

Iz zvonika je zaplakal mrliski zvon. Po vsem trgu je nastala za hip tišina; takoj nato je po vsem trgu zašumelo: vprašanja in odgovori, vmes tiko ihtenje.

Zid pa se je zgrudil pred gvardijana na kolena; poljubil mu je črni habit in je jecal:

"Umrl? Res umrl? — Recite, da ni res, milostni gospod, recite!"

Tedaj se tudi gvardijan ni mogel več premagovati. Med pol zadušenim jokom je tožil:

Tedaj je stopil k njemu gvardijan. Ni bil več ponižni, od trpljenja in žalosti potri mehki. Ko je videl slabotnega, trpečega moža v nevarnosti, se je zbudil v njem ves mož, junak, ki se je v mladih letih s plamečim zanosom boril proti Turku, vladar, ki je pozneje z velikim svojim duhom in s silno besedo desetletja ne le vzorno vladal svoj samostan, temveč je mogočno vplival na vso ptujsko okolico.

Glejte ga, oderuha židovskega! Kakšno komedijo igra! Po njem, ljudje! Židi so nam zastrupili vodnjake. Odtod to grozno umiranje... Po njem!"

Najbliziji je pograbil Arona z dolge lase.

"Ko bi ga bio! O Bog, osni brat..."

Zid si je pulil lase; kričal je in stokal: "Umrl? O Bog Abrahamov, res umrl? Tedaj umre moje dete! O, zdaj ni več rešitve za njo, za luč mojih dñi! — In kaj naj počнем jaz, najrevnejši vseh ljudij?"

Udaril je s celom ob trdi kamniti prag, kakor bi si hotel glavo razbiti.

Med tem se je med ljudstvom prerinilo v ospredje nekaj mladih meščanov. Sovražno in zamehljivo so se ozirali na obupanega starca.

"Nazaj, drzeži! Kdor udari njega, udari mene!"

Mladici so odstopili, a vidno nevoljni in neradi.

"Ali meni oderuhe in krivčnike branijo proti poštenim ljudem?" — je mrmljal najdržejši med njimi.

"Tukaj kleči in išče pomoč nesrečen oče, ne oderuh in kričnik" — je mladiča glasno zavrnil gvardijan. — "Vstanite, gospod Izerlin."

Revno je dvignil roko, da pozvoni, kar se vrata odpro, in iz samostana stopi oče gvardijan.

Aron je zastrmel v meniha:

Oči so bliske, a ne proti židu. Pesti so se dvigale; trdo bi padle na hrble in na glave v obrambo gvardijanovih besed, ako ne bi menih sam miril.

"Pustite jih! Ne oskrunjajte posvečenega kraja, da ne boše več nesreče. Naj mirno odidejo!"

Sklonil se je k židu, ljubeče in nežno ga je dvignil.

"Pojdite, gospod Izerlin. Spremin vas domov. Ni da-leč."

"Domov?... O Rahela, ne morem ti izpolniti želje! In ti umreš! — Čemu mi bo sedaj moje zlato? O, vsega vspipljem v tvoj grob. Ne, preveč bi se!

"Cudež?" — Dolgo je slišal Aron v veži, kjer se je naslonil ob zid, ko ga je zdravnik zapustil brez pomoči, brez upanja... "Cudež?" — Opotekel se je na ulico.

"Kam, Aron? Ali naju pu-stiš sami?"

Ni slišal bolestnega klica žinjega. Kakor mesečnik je tal po cesti... "Cudež? — Tako ga je prevzela ta besedica, da je se srečo bilo zvrhano polno. Nič drugega zdaj ni imelo prostora v njem. Z vsemi močmi je oklenil zadnjega slabotnega upanja: "Cudež..."

Srečala sta ga dva znana kmeta iz Spuhli, vasi pod mestom. Pozdravila sta ga, a jima ni odzdravil. Začudena sta strmela za njim.

Ljudstvo v bližini porte, ki je slišalo žalostno gvardijanovo sporocilo, se je zgenilo. Možje so se odkrili in so moče povezili glave; ženske so zahitele.

Iz zvonika je zaplakal mrliski zvon. Po vsem trgu je nastala za hip tišina; takoj nato je po vsem trgu zašumelo: vprašanja in odgovori, vmes tiko ihtenje.

Zid pa se je zgrudil pred gvardijana na kolena; poljubil mu je črni habit in je jecal:

"Umrl? Res umrl? — Recite, da ni res, milostni gospod, recite!"

Tedaj se tudi gvardijan ni mogel več premagovati. Med pol zadušenim jokom je tožil:

Tedaj je stopil k njemu gvardijan. Ni bil več ponižni, od trpljenja in žalosti potri mehki. Ko je videl slabotnega, trpečega moža v nevarnosti, se je zbudil v njem ves mož, junak, ki se je v mladih letih s plamečim zanosom boril proti Turku, vladar, ki je pozneje z velikim svojim duhom in s silno besedo desetletja ne le vzorno vladal svoj samostan, temveč je mogočno vplival na vso ptujsko okolico.

Glejte ga, oderuha židovskega! Kakšno komedijo igra! Po njem, ljudje! Židi so nam zastrupili vodnjake. Odtod to grozno umiranje... Po